

VYENYBĖ

New York Public Library
470 Fifth Ave.

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LIV METAI, 191 Nr.

PENKTADIENIS, 1940 M., LAPKRIČIO (NOVEMBER) 15 D., BROOKLYN, NEW YORK.

KAINA 5 CENTS

Pasižymėkite savo kalendoriuose: 1941 m. vasario 23 dieną įvyksta jubiliejinis Vienybės koncertas. Sueina lygiai 55 metai kai Vienybė tarnauja Amerikos lietuvių visuomenei.

NOV 16 1940
PUBLIC LIBRARY

D A B A R

Apie Chamberlainą
Kaip bus su litu?
Dievas ir Hitleris
Tarp keturių šunų

JUOZAS TYSLIAVA

Mirė Neville Chamberlain. Apie mirusius gerai, arba nieko. Bet Chamberlainas, kaip ir kiti Anglijos valstybės vyrai, yra nemirtingi. Apie jį kalbės istorija. Jo vardas bus gyvas ateities žmonių lūpose. Todėl apie Chamberlainą galima ir gerai ir nieko.

Gerai, kad Chamberlainas norėjo taikos. Bet negerai, kad jis, žinodamas Hitlerio karo planus, net po Miuncheno konferencijos dar čiulbėjo apie taiką. Kalbėdamas apie taiką, Chamberlainas tikėjosi, kad Hitleris pasuks į rytus. Jis manė, kad Hitleris eis į Sovietų Sąjungą. Deja, Hitleris, sudaužęs Lenkiją, atsikuko į vakarus. Rudmarsiškių diktatorių, vietof ešes į Sovietų Sąjungą, pusę grobio atidavė savo draugui Stalinui.

Šiandien Anglija savo žmonių krauju turi išpirkti tą vekselį, kurį Chamberlainas pasirašė Miunchene.

Iš Lietuvos rašoma, kad raudonarmiečiai "už viską moką litais..."

Iš pažiūros atrodo viskas tvarkingai. Raudonarmiečiai — geri vyrai. Net naujoji Paleckio vyriausybė viešu įsakymu draudžia priminti bolševikiškus rublius.

O vis dėlto girdėti, kad 1941 metais litas bus panaikintas. Bolševikai elgiasi taip, kaip jie pasielgė buvusios Lenkijos teritorijoje. Viską, išpirkę zlotais, paskelbė, kad lenkiški pinigai panaikinami. Staiga žmonės pasijuto neturį nei pinigų, nei daiktų.

Panašiai, matyt, bus ir Lietuvoje. Kai bolševikai bus viską išpirkę, kai žmonės jau nieko neturės, tai su litais atsitiks taip, kaip atsitiko su caro rubliais, arba vokiškomis markėmis. Bolševikai turės daiktus, o žmonės — popiergalius.

Tokiu būdu Lietuvoje bus įvykdyta lygybė.

Aną dieną Hitleris sakė, kad jį saugojanti Dievo Apvaizda.

Kitąsyk hunų vadas, Attila, pamąstęs Europą po savo kojomis, taip pat gyrėsi Dievo ryškėte esąs. Jis sakė, kad nuo jo žvilgsnio žvaigždės krintančios iš dangaus. Kad ten, kur jo arklio kanopa stovėjo — žolė niekadoms nežaliuosianti.

Bet šiandien istorija net nežino, kur to Azijos plėšiko kapas...

Kalbant apie Hitlerį, reikia pasakyti, kad Dievas šiek tiek kitokios nuomonės apie Vokietijos kanclerį. Žemės drebėjimas Rumunijoje suardė Hitlerio planus, nekaltant jau apie aliejaus kaltinius, taip reikalingus šių dienų Attilos karo mašinai.

Hitleriui ir jo sėbrams nesiseka. Mussoliniui prisvilo makaronai Graikijoje, Egipte. Japonai traukiasi iš Kinijos. Pagaliau, Adolfas įsitikino, kad angliai taip pat ne klumpėmis mėtė...

Štai tau ir Apvaizda.

Dviejų ratų vežimas Lietuvoje vadinamas bėda. Bet kai ratai įklimsta į purvyną, tai ir su bėda važiuoti bėda.

ANGLIJOS BOMBONEŠIAI SUNAIKINO ITALŲ DIDŽIUOSIUS KARO LAIVUS

Vokiečių lėktuvai bombardavo Anglijos prekinį laivyną Atlanto vandenyne

LONDON. — Anglijos su Vokietija karas tebesitęsia vien abiejų šalių puolimais iš oro. Orui pablogėjus, tie puolimai įvyksta daug rečiau, negu perėitą savaitę.

Viešojo Saugumo Ministerija paskelbė, kad per spalio mėnesį vokiečių lėktuvai Anglijoje užmušė civiliųjų gyven-tojų 6,334, o sužeidė 8,695. Užmuštųjų skaičiuje yra 2,900 moterų ir 643 vaikai nesulaukę 16 metų. Rugsėjo mėnesyje užmušta 6,954, o sužeista 10,615 žmonių.

Kiek žmonių žuvo Vokietijoje nuo bombų iš anglų lėktuvų, vokiečiai neskelbia.

Graikijos karo vyriausybė skelbia, kad Italijos kariuomenė priversta pasitraukti atgal į Albaniją. Daug italų kariuomenės paimta į nelaisvę. Italai gi giriasi, kad jų lėktuvai daro graikams daug nuostolių.

Vokiečiai buvo pasigyrę, kad perėitą antradienį jų karo laivus sunaikino ginkluotųjų jėgų lydimas Anglijos 38 prekinis laivus Atlanto viduryje.

Anglijos vyriausybė paskelbė, kad iš užpuiltųjų laivų grįžo į uostus 30, o pasigendama tik 6 laivai.

Pirmadienio naktį Anglijos lėktuvai puolė Italijos karo laivyną stovintį Taranto uoste. Bombomis sunkiai sugadinti ir nuskandinti šeši didieji ir šeši mažesnieji karo laivai. Italai sako, kad tame puolime numušti šeši anglų lėktuvai, o sugadinti trys. Be to, italų submarinas sužalojęs anglų šarvuotį ir nuskandinęs du lydimus laivus Viduržemio jūroje.

DIPLOMATAS KAJECKAS LIETUVOS ATSTOVYBĖJE

WASHINGTON. — J. Kajeckas, Lietuvos Pasiuntinybės Berlyne patarėjas, gimęs ir augęs Amerikoje, Shenandoah, Pa., grįžo į Ameriką ir pradėjo dirbti Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtono. J. Kajeckas ėjo pradžios mokslą Amerikoje, vidurinį mokslą Lietuvoje ir baigė aukštuosius mokslus Prancūzijoje. Suvirš penkis metus buvo sekretorium Lietuvos Pasiuntinybėje Londone ir ketvertą metų vedė Vakarų Skyrių, Politiniame Departamente, Užsienių Reikalų Ministerijoje.

Romos Berlyno vežimas šiandien įklimęs iki ašų. Romos Berlyno ašis pradėjo girgždėti. Nenuostabu, jeigu Hitleris su Mussolini ieško antrosios ašies. Maskvos Tokijo ašies. Nenuostabu, jeigu Molotovas pietauja su Hitleriu Berlyne.

Gal ir gerai, kad pasaulis dalinasi į dvi dalis. Vienoje pusėje diktatoriai, kitoje — demokratinės valstybės. Demokratinės valstybės nepažintių tautų laisvės pavėgėjais.

Hitleris, Mussolini, Stalinas ir Mikado — kompanija viename vežime. Tegu jie sau važiuoja... Su ratukais, su mažiukais, su švaja kumele, anot tos lietuviškos dainelės.

Pažiūrėjus, katras katras jie pirma apgaus. Juk ir šunes draugauja, kol kaulo neranda.

Mirė kun. Jeronimas Vaičiūnas, Draugo b-vės pirmininkas

CHICAGO, Ill. — Lapkričio 12 d. Loretto ligoninėje mirė Chicago lietuvių katalikų dienraščio, Draugo, bendrovės pirmininkas kun. J. Vaičiūnas, sulaukęs 58 metų amžiaus. Kun. Vaičiūnas buvo šv. Antano lietuvių parapijos klebonas, žymus lietuviu visuomenės veikėjas. Velionis sirvo tik keletą dienų. Mirė plaučių uždegimu.

VEIDMAJINGI LIETUVOS GERADĖJAI

STOCKHOLM. — Sovietų Lietuvos komisarių tarybos pirmininkas ir Lietuvos komunistų partijos sekretorius išleido nutarimą apie darbininkų ir tarnautojų atlyginimo padidinimą. Atlyginimas padidinamas tarp 10 ir 30%. Tikslai viduriniai ir žemesniajam medicinos personalui, pradžios mokyklų mokytojams, popieriaus ir kartono pramonės ir maisto pramonės darbininkams atlyginimas pakeltas 35 iki 50%.

Nutarimas baigiamas tokiu, komunistams įprastu agitaciniu posakiu: "Lietuvos TSR liaudies komisarių taryba ir Lietuvos komunistų partijos centro komitetas yra tikri, kad darbininkai, tarnautojai ir darbo inteligentija, atsiėpdami į partijos ir vyriausybės rūpinimąsi, pakels darbo našumą, prisidės prie mūsų krašto gynybos sustiprinimo ir dar tvirčiau susitelks apie Lenino — Stalino partiją".

Anksčiau pateikė Lietuvos Centralinis statistikos biuras oficialiūnius, per komunistų partijos propagandines rankas perkoštus, davinius apie tai, kaip bolševikų okupuotoje Lietuvoje iš turgų nyksta prekės ir kaip visi pirmo reikalingumo produktai be paliovos brangsta. Pagaliau pakėlė atlyginimus ir tai daug mažesniu nuosimėniu, nekaip pabrangta visi reikmenys ir produktai. Maskvos pastatyti Lietuvos valdovai dar iš to nori pasipelnyti, reikalaudami, kad Lietuvos žmonės būtų jiems dėkingi už įvestą pusbadžio gyvenimą. Matyti, Lietuvos okupantai labai nesaugiai Lietuvoje jaučiasi, jeigu net atlyginimo pakėlimo proga užsimena apie "krašto gynybos sustiprinimą!"

SOVIETAJ APIPLĖŠE LIETUVIUS PARYŽIJE

PARIS. — Sovietai užimami nuosavus Lietuvos Pasiuntinybės Paryžiuje namus užgrobė ir tos Pasiuntinybės tarnautojų Paryžiuje privačius daiktus ir jų ligi šiol dar nesugražino.

SVEICARIJOS KONSULAS VEDE LIETUVAITE

KAUNAS. — Paskutinis Sveicarijos konsulas Kaune Kaestli išvakarėse įvedė civilinės metrikacijos įvedimą apsišvedė Kaune su lietuvaite p-le Augetiūte, pulk. Dr. Augetiūšausiūnų dukterimi ir išvyko į Sveicariją.

LIETUVOS PABĖGELIUS GALIMA GELBĖTI TIK PINIGAIS

BERLIN. — Pasirodė, kad kuriose Amerikos lietuvių laikraščiuose žinių apie numatomos išvejojimo draubūžių rinkliavos fikslu siūsti jas lietuviams pabėgėliams Vokietijoje. Teko patirti, kad Ameriko Raudonasis Kryžius neturės jokios galimybės siūsti draubūžių ar maisto pabėgėliams Vokietijoje ir jos užimtas kraštus nes veikia britų blokada. Jeigu pirkti kurioje kitoje Europos šalyje ir siūsti Vokietijon ir nesą galima, nes kaimyninių Vokietijai šalių tų daiktų ir produktų išvežimas draudžiamas. Siūsti į Vokietiją galima tik pinigus.

PRANCŪZIJŲ INTERNUOTI IR LIETUVIAI

VICHY. — Prancūzijoje LGure stovykloje tarp kitų internuotų yra eilė lietuvių dalyvavusių Ispanijos pilietiniam kare respublikonų pusėje. Ši stovykla yra neokupuotoje Prancūzijos dalyje.

KIEK AUTOMOBILIŲ NEW YORKO VALSTYBĖJE

ALBANY, N. Y. — Per perėitą devynis šių metų mėnesius New Yorko valstybėje registruota automobilių ir sunkvežimių 2,759,851, kas sudaro 96,509 vežimų daugiau, negu buvo registruota tuo pat periodu pernai. Už registruotus vežimus sumokėta valstybei \$53,739,761.86, kas sudaro \$6,693,678.83 daugiau, negu pernai.

Nuo sausio pradžios iki rugsėjo pabaigos atsaukta ar sulaukta 17,702 registruojamų už įvairius nusikaltimus.

MEKSIKA NEPRIPAŽISTA LIETUVOS UŽGROBIMO

MEXCO CITY. — Meksikos vyriausybė, išėdama iš pagrindinio tarptautinės teisės principo ir 1938 m. gegužės 31 d. pasirašytos su Lietuva draugiskumo sutarties, ir toliau pripažįsta teykstį Lietuvos Garbės Konsulatą veikiančiu.

MIRE NEVILLE CHAMBERLAINAS, BUVĖS BRITANIJOS PREMJERAS

Velionis visomis jėgomis stengėsi apsaugoti Europą nuo gresiančio pragaištingo karo

Chamberlain

PASKAITOS APIE LIETUVĄ ŠVEICARIJOJE

ZURICH. — Buvęs germanistikos lektorius Vyt. Did. Universitete, šveicaras p. Studerus, gerai išmokęs lietuvių kalbą ir Lietuvą pamėgęs, ruošiasi laikyti šveicarijoje eilę paskaitų apie Lietuvą. Taip pat numato paskelbti "Neue Züricher Zeitung" laikraštyje seriją straipsnių apie Lietuvą.

Prof. Regelis, Vyt. Didžiojo Universiteto profesorius, Botanikos sodo Fredoje isteigėjas ir vedėjas, šveicaras, arti 20 metų išgyvenęs Lietuvoje, pabėgo iš Sovietų Lietuvos ir apsigyveno Genevoje. Prof. Regelis gerai kalba lietuviškai. Pareiškė mielą norą prisidėti prie Lietuvos atstatymo darbo. Prof. Regelis tiek susigyveno su Lietuva, kad jaučiasi emigrantu savoje šalyje, Šveicarijoje.

ESTIJOS MINISTRAS RAŠYS APIE LIETUVĄ

GENEVA. — Buvęs Estijos Užsienių Reikalų Ministras Selteris, vedęs derybas Maskvoje dėl pirmųjų Sovietų garnizonų į Estiją įvedimo, vėliau akredituotas prie Tautų Sąjungos, rašo Genevoje knygą apie Pabaltės valstybes. Didelė dalis knygos busianti pasišvęsta Lietuvai.

RUOŠIASI I AMERIKĄ

LISBON. — Žinomas teisininkas Kaune, žydas, Dr. Robinsonas, Klaipėdos konvencijos komentatorius, nepatiktintomis žiniomis esąs pakeltyje į Ameriką.

Rašytojas Vaičiulaitis, atfachte prie Lietuvos Pasiuntinybės prie šv. Sosto Vatikane, ruošiasi atvykti į Ameriką.

A. Daugirda, "XX Amžiaus" laikraščio Kaune administratorius, atvyksta Amerikon. Vizos formalumo reikalais užtruko Lisabonoje.

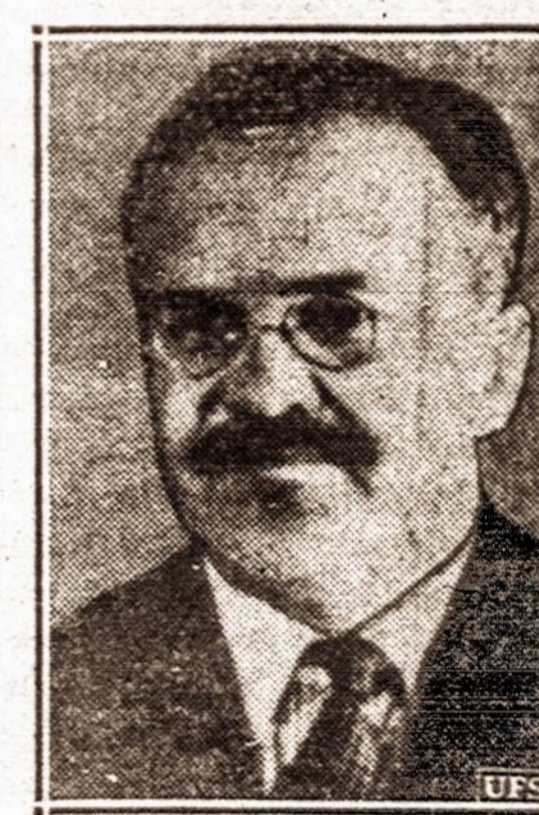
Lietuvos ir Prancūzijos įvykių užklupti žydai, Lietuvos piliečiai, deda pastangų įvažiuoti į Ameriką, bet negrįžti Lietuvon. Keletas tokių žydų Lisabonoje laukia eilės įvažiuoti į Ameriką.

SUIMTI INDIJOS VADAI

BOMBAY. — Buvęs Indijos kongreso pirmininkas, tautinis indų vadas Pandit Nehru įkaltintas 4 metams už raginimą indus nemokėti britams mokesčių ir nedirbti Anglijai reikalingų darbu. Areštuotas ir kitas indų veikėjas Bhavai už agitavimą neremti britų šiame kare.

SOVIETŲ KOMISARAS MOLOTOVAS LANKĖSI BERLYNE PAS HITLERIŲ

Delegaciją pasitiko ne vien vokiečiai, bet ir Japonijos, Kinijos, Turkijos ir Italijos ambasadoriai

Molotovas

REIKALAUJAMI PATYRĖ DARBININKAI

ALBANY, N. Y. — Valstybės Darbo Departamentas skelbia, kad daugelyje industrijos įmonių, ypač metalo dirbtuvėse didėja reikalavimas patyrusių darbininkų. Tos rūšies darbai didėja dėl vykdomos programos šaliai ginti.

Greta patyrusių darbininkų didėja reikalavimas ir jaunų, darbe dar nepatyrusių vyrų. Besiorganizuojant dirbtuvėms įvairiuose centruose laukiama, kad reikės prižiūrėtojų, tvarkytojų, laiko saugotojų ir kitų smulkių viršininkų.

Daugiausia reikalaujama įgudę metalo darbininkai: įrankių dirbėjai, gražtų operatoriai, mašinistai, elektro-suileikiai, formų dirbėjai ir kt. Statistika rodo, kad daug patyrusių darbininkų keliai į didžiuosius centrus. Mažesnę dirbtuvėse ir miesteliuose yra progos gauti darbus besimokantiems darbininkams. Tuo rūpinasi Nedarbo Apsaugos biurai.

BERLIN. — Šią savaitę lankėsi Berlyne Sovietų Sąjungos užsienių reikalų komisaras Vlasaslavas Molotov su 33 sovietų ekspertais. Jis daug kalbėjosi su Hitleriu, Ribbentropu ir kitais Vokietijos valstybės vyrais. Pasikalbėjimuose dalyvavo ir Sovietų užsienių reikalų vicekomisaras Dekanozovas, kuris, būdamas Kaune, tvarkė Pabaltijos valstybių okupavimą.

Molotovo su Hitleriu pasitarimai sukėlė visose sostinėse daug spūliojiū. Berlyno spauda rašo, kad šie pasitarimai esą grynai draugiško pobūdžio ir neliečia dabartinio karo reikalų. Laukiama tik, kad Sovietų Sąjunga dar daugiau suartės su Vokietija ekonominuose klausimuose.

Diplomatiniuose slouksniuose dedama daug svarbos į vokiečių suruoštą Molotovui pasiūlymą geležinkelio stotyje. Išėinantį iš traukinio Molotovą ir jo palydovus pasitiko ne tik Ribbentropas su aukštiais Vokietijos valdininkais, bet ir Japonijos, Turkijos ir Kinijos ambasadoriai, o taip pat Italijos ambasadorius pavaduotojas.

KOKIUOSE DARBuose LIETUVOJE VERČIAMA LENKTYNUOTI

PANEVĖŽYS. — Nacionalizuotoji "Lietuvos Cukraus" b-vė paskelbė, kad "ne nuo mūsų pareinančių aplinkybių" dėliais trečias cukraus fabrikas Panevėžy negalėjo būti laiku įrengtas. Čia tenka priminti, kad kareivines Lietuvos okupantams Prienose buvo pastatytos anksčiau, negu buvo numatyta. Iš šio sugretinimo aišku, kodėl cukraus fabrikas nebuvo pastatytas.

PRASIDĖJO ĮTARTINI SPROGIMAI ŠIOS ŠALIES PARAKO DIRBTUVĖSE

Viena diena susprogo net trys dirbtuvės; žuvo 12 asmenų; nuostoliai labai dideli

WASHINGTON. — Perėitą antradienį įvyko smarkus sprogimas geležinkelio torpedų dirbtuvėse Woodbridge, N. J. Dirbtuvė visiškai sunaikinta. Žuvo 8 žmonės.

Ta pačią dieną įvyko sprogimai ir dviejose dirbtuvėse Pensilvanijoje: susprogo parako dirbtuvė Allentown, Pa., kur žuvo trys žmonės, ir parako dirbtuvė Eddington, Pa., kur žuvo taip pat trys žmonės. Šie sprogimai atsitiko lygiai po trijų mėnesių nuo įvykusios nelaimės parako dirbtuvėje Kenvil, N. J., kur progime žuvo 51 asmuo.

Smarkiausias sprogimas buvo Woodbridge, N. J. Aprašyti visi aplinkiniai namai. Važiuojantys Woodbridge Avenue automobiliai buvo iškelti į orą, o kai kurie apversti. Daug žmonių sužeidė namuose langų skeveldros, ar apvirte baldai.

Visi tie sprogimai sukelia įtarimą, kad juos daro įtartinai asmenys. Dėl to vedami griežti tyrinėjimai.

GARBĖS KONSULAI NEKLAUJO SOVIETŲ

ZURICH. — Lietuvos garbės konsulatui Zuriče, Lisabonoje ir kitur gavo savo laiku Paleckio valdžios įsakymą uždaryti konsulatų ir perduoti juos archyvus ir turą artimiausiai Sovietų įstaigai, atsiskakė tai padaryti.

CIGARETAS SUDEGINO MERGINĄ

MONTELO, Mass. — 24 metų amžiaus Juozapina Rudaitė, nuo cigareto užsidegus, mirtinai sudegė. Montello mieste taip pat mirė Juozas Martilionis.

LIETUVOS POETAS PRANCŪZIJOJE

GRENOBLE. — Žinomas Lietuvos poetas-rašytojas J. Kossu-Aleksandravičius dabartinio metu gyvena neokupuotoje Prancūzijos dalyje — Grenoblyje.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Sveikinu tuos brooklyniečius ir kitus lietuvius, kurie per tvarkę Vienybės leidimo reikala ir iš dienraščio pradėjo leisti savaitraštį. Taigi Vienybės kuo, ji gimė 1886 metais, nežiūrint jos istorinės pakaitos, paliko vėlei ta pati — savaitraštė. Geriau turėti savaitraštį, negu mirusį dienraštį.

Nauji leidėjai atitaisė pirmiau padarytą klaidą, kuomet pašalino dienraščio įkūrėją ir buvusį jo redaktorių — Juozą Tysliavą. Dabar jis vėl "grįžo", kaip ji patsai pasisako skiltyje "DABAR". Jis grįžo redaguoti savaitraštį, bet kas gali užginti, kad laikui bėgant, jis Vienybės vėlei padarys dienraščiu? Taigi antrą sveikinimą siunčiu Juozo Tysliavos adresu.

Turėti savaitraštį, du ar tris sykius leidžiamą laikraštį, ar dienraštį, kuris geriau, tai jau klausimas. Asmeniškai turiu pripažinti, kad geriau pasisakyti sveikų ir naudingų raštų ir žinių sykių į savaitę, negu du, tris, ar šešis sykius trašos. To jvalio turime užtektinai — daugiau, negu užtektinai — anglų spaudos rinkoi. Lietuvių spaudos rinkoi kad tiek ir neturime, bet jo ir netruksta. Aš manau, kad aš kalbu už daugelį skaitytojų, kurie bus tos pačios nuomonės. Todėl mano asmeniškų supratimų ir pageidavimų yra: tegul nuo šio laiko Vienybė palaikys gerą savaitraštį, negu naujai pastangas dėti turėt silpną kasdieninį. Betgi, anot naujo redaktoriaus išsitarimo: "visuomeni reikalaujant, Vienybė galėtų grįžti į dienraštį". Žinoma kad grįžti, jei visuomenė visai prie prisidėtų. Bet...?

Bet "visuomenė" — tautiškai nusiteikus visuomenė — tas lietuvių tautos pagrindinis — jos tik maža dalis veikia: jos

dauguma savo kasdieniniams ir asmeniškais reikalais rūpinasi. Paimkim kad ir Vienybės dienraščiu sustojus eiti. Ar daug jo skaitytojų ir šiaip rėmėjų susirūpino jo likimu? Ar atsklausė jo sunkios padėties ir ejo jam pagalbon? Gal vienas, kitas. Kiti gi dar pasakė: "Smetonai netekus Lietuvos izdo — nustojo ir Vienybė eiti". Netrukio ir kitokių nesąmonių išgirsti. Bet dabar, kada Vienybė pasiryžo iš naujo eiti, kažin kas ją dabar finansuos? Ar ne ta pati lietuvių pasišventėlių mažuma, kaip ir pirmiau? Taip. Dabar bent (jei nesiras kitų "išradimų") nebus kam pasakyti, kad Vienybė finansuoja Smetona.

Aš ir buvau išėjęs ir vėlei grįžtu. Buvau "išėjęs" nuo Philadelphiajos Pastabų prie Philadelphiajos Lietuvių Žinių rašymo, kurias vedžiau nuo birželio 10 d., 1939 m., iki liepos 13 d., 1940 m., šeštadienis Vienybės puslapyje. Dabar Vienybė grįžus į savaitraštį, aš iš naujo "grįžtu" prie Philadelphiajos Pastabų rašymo.

Pilnai tikiu, kad buvusias redaktoriui naujai užėmus vietą, kad "galvos netekti" kaip tie kinais savo redaktoriaus darė (žiūrėk Vienybės 189 Nr. lapkr. 1 d., 1940. DABAR). Juozas Tysliava padarys savaitraštį Vienybė nemažiau žingeidžiu raštis, žiniomis ir turiniu, kaip jo mėnesinis žurnalas Lietuva.

Kaip tas mokslinčius Bruno degdamas ant laužo savo žumė kaip sukosi, taip sukosis, dikams pasakė: "O vienok žė! Taip Vienybė, nor keitėsi eimi, bet kaip ejo, taip eis. Aš, kaip ir kiti, dar padėsimė. Philadelphiajos sąmoningų lietuvių dar netruksta. Good luck, Juozai.

Z. Jankauskas.

SKAUDŽIAI JAUCIAMAS LIETUVOS PAVERGIMO MOMENTAS

NEW HAVEN, Conn. — Dabar, kai ir čionai girdime, kad svetimas galvalas min-džioja Lietuvos žemę, kad ant Lietuvos kaklo dedami stori verguvs pančiai, kad Lietu- vos istikimieji sėnam, kurių rūpesčiu Lietuva, prie esamų sunkių sąlygų, vos per dvide- šimts metų padarė milijonišką pažangą įvairiose gyvenimo srityse, gresia mirtis, kad net negali gyvent savo tėvynėje, mums čionai net kraujas sustingo nuo to smūgio neatsi- peikėjome ir prieš rusų biau- rų žygį iki šiolai dar nieko nesakėme ir nesiguodėme šiai šaliai, kad mūsų senoji tėvynė liko penktošis kolonos auka.

Lietuviška penktoji kolona — mūsų išsigimėliai komunis- tai čionai skleidžia ant storo, slidaus, brangio popierio savo džiaugsmą skelbdami, būk Lietuva dabar laisva. Mes tik pečiai traukome, stebėdami- si iš atžagareiviskumo ir skel- biamų nesąmonių. Ypatingai labai nuostabu tiems, kurie paskutiniaisiais metais lankėsi Lietuvoje ir savo akimis matė Lietuvos kultūrinę ir ekonomi- nę pažangą, žmonių tautinį susipratimą ir norą nepriklausomai gyvent. Stebimės visi, kaip komunizmo propagandos užhipnotizuotas žmogus gali taip po akių kitiems nesamo- nes skelbti. Tačiau pažįstant asmeniniai keliatą komunistų iš jų nieko geresnio tikėtis ne- galima, nes jie yra kūnu ir protu sustingęs elementas. Iš jų šiame mieste nėra nei slau- gių, nei mokytojų, nei šiaip rastiųjų protinių darbininkų, kaip kad iš kitų kad turime. Jie čia pasizymėję ir moralu

sugedimu. Jiems nesvetimotė- riauk, nekalkėk neteisiai prieš artymą savo, negeisk kas yra artumo tavo — yra pasenęs buržuazijos išmislas. Todėl neuostabu, kad jie yra, tokiais atkakliais priešais tų žmonių, kurie savo įgimtais gabumais, savo darbštumu susikuria sau geresnę gyvenimo būitį, nežiū- rint, kad iš tokių daug kas prisideda prie darbininkų bu- tyvo gerinimo ir bendrai žmoni- jos civilizacijos pakėlimo.

Dabar pas mus, kaip ir ki- tur, baigėsi vasariniai išvažiavimai, piknikai, kuriuose veik kas savaitę tenka lietuviams vienas su kitu susitikti ir pasikalbėti, daugiausia apie Lie- tuvos dabartinę padėtį. Gailla, kad mūsų broliai dar nevisi su- pranta kokias baisias dienas dabar Lietuva gyvena. Dauge- lis užsima niekinimu buvusių Lietuvos valdžios žmonių, su- visis neturėdami apie jų darbu, norų ir jausmų supratimą. Tuomi parodo savo dvasios žė- mumą. Atrodo, kad daug laiko turės praeiti iki žmonės išmok- s kitą teisti taip, kaip kad norė- tų kad kiti juos teistų.

Juzė Dickienė.

SVARBUS MASINIS MITINGAS

TORONTO, Ont. — Kana- dos Lietuvių Taryba šaukia masinį mitingą lapkričio 23 d. (šeštadienį 8 val. vakare), pa- rapijos salėje. Gorevale ir Dundas gatvių kampas. Mit- inge kalbės vietiniai kalbėto- jai, bus pranešama iš tarybos veiklos ir po to seks laisvos diskusijos.

P. Kundrotas, K.L.T. Sekretorius.

Torontiečiai pasmerkė Maskvos imperializmą

TORONTO, Ont. — Kana- dos Lietuvių Taryba pirmą kartą viešai pasirodė su pra- kalbomis, kurios įvyko lapkri- čio 2 d., didžiulėje St. Agnes svetainėje. Nežiūrint smarkaus lietaus, kuris prieš pat prakal- bas tvenkė gatves, per 400 žmonių susirinko išklausti kalbos, kurią pasakė p. Dauž- vardis, Lietuvos konsulas Chi- cagoje. Visos kacapų pastan- gos sulaukėti minias nuo pra- kalbų nuėjo niekais. Nieko jiems nepadėjo nei maskar- dų balius, suruostas komunai- kus "liaudies" name, nei gau- singi prieš prakalbas mitinga- vėliai, kad kaip nors pastojus kėliai tikriems Lietuvos sūnam ir dukterims išgirsti tiesos žo- dį.

Konsulas Daužvardis gražia ir būdinga kalba nupiešė lietu- vių tautos kovas už nepriklau- somybę, jos vargus ir skriaun- das carizmo laikais. Trumpai perbėgo Maskvos sutarčių lau- zymo istoriją ir kaip buvo mėginta visai išprovokuoti ramius ir taiką mylinčius lie- tuvius, kad gavus progą už- grobti Lietuvai ir surusinti lie- tuvių tautą. Baigdamas savo kalbą, p. Daužvardis tvirtai už- moka, kad nuo dabar mes turime skirti Kanados lietu- vius nuo Rusijos lietuvių; kad tie, kurie garbina Maskvos te- rorą ir užgria Lietuvos pavergimą, lai važiuoja ten ir gyven- — jie neturi teisės kišti sa- vo raudoną snapą Lietuvos ar Kanados reikaluose.

Be p. P. Daužvardžio, kal- bėjo generalinis konsulas Kana- doje, p. pulk. G. L. P. Grant- Suttie ir Jonas Jokubynas, tarybos išdinininkas. Visiems kalbėtojams publika smarkiai plojo. Toronto lietuvių piktin- sias Maskvos imperializmą ir visos lietuviškų kacapų pasi- tarnavimu raudoniesiems bu- deliams. Po Daužvardžio kal- bos, vakaro pirmininkas K. Burė, perskaitė rezoliuciją, smerkiančią neteisėtą Lietuvos užgrobia ir grobių palaiky- tojus, lietuviškų kacapukus. Rezoliucijos visais balsais pri- ėmimas, prikaltė prie gėdos sienos visus vietos kacapų me- lus, tų, kurie siuntė Paleckui telegramas, būk visi Kanados lietuviai stoja už Lietuvos pavergimą.

Entuziazmu įkaitusi publi- ka, atsiliepus išdinininkui J. Jo- kubynui ir vakaro vedėjui K. Burei, sumetė Lietuvos išlais- vinimo reikalams apie \$150. Tai netikėtai stambi auka — geriausias įrodymas, kad to- rontiečiai nusistatė kovoti už Lietuvos išlaisvinimą.

Negalima užmiršti ir Aušros choro, kuris taip puikiai pasi- tarnavo šiai pramogai. Tai vien- intelis Toronte tikras lietu- viškas choras, kuris po vado- vybės gabaus ir energingo mo- kytojo, p. Prano Motejūno, puikiai atliko koncertinę pro- gramos dalį. Taipgi minėtinos ir solistės Zosė Užemekienė, p. lėš Pociūtės ir pianistas p.

L. Pocius, kurie prisidėjo prie programos išpildymo.

Si pramoga liks gilioji at- minty torontiečiams. Kanados Lietuvių Taryba per šį susirin- kimą surado šimtus savo veik- los rėmėjų ir simpatikų. Nuo dabar, tarybos veikla žengs spartesniais žingsniais į ateit- ties darbus.

KAS GIRDĖT CHICAGOJE

CHICAGO, Ill. — Pereito mėnesio pabaigoje čia buvo Romai nepriklausomos "Ame- rikos Katalikų Bažnyčios" si- nodo antroji konferencija, ku- riai vadovavo nepriklausomas arkivyskupas Geniotis. Konfe- rencijoje išrinktas ir įšventin- tų vyskupų to sinodo sekra- torius, kun. Jonas V. Liūtas. Jis paskirtas vietos ir užsieni- misijų vedimo ir tvarkymo vyskupu. Kitas nepriklausomas kunigas, lietuvis E. R. Maskell (Maskalūnas) konfe- rencijoje pakeltas į Apašta- lo Jono seminarijos dekanus su prelato laipsniu.

Tasai sinodas nutarė, kad visose lietuvių žymesnėse šven- tėse būtų giedamos St. Šim- kaus kompozicijos lietuviškos mišios, o sekmadieniais — gies- mės "Pulkim ant Kelių".

Nepriklausomoje bažnyčioje 814 W. 33rd St. bus ruošiamos lietuviškos pamokos su dainų ir muzikos programomis.

Moterų sandariečių 100-ji kuopa turėjo "card party". Kadangi atsilankė labai daug svečių, tai sandariečiai turės gražaus pėlno. Jos dabar ruo- šiasi žieminiams balui.

Idomu, kaip vyks ir ar su- siderinis sandariečiai su tauti- ninkais vadinamoji "Vakary Konferencija", kuri vyksian- ti š. m. lapkričio 17 d. Jau te- ko nugirsti, kad margutinai tautininkai "Vakary Konferen- cijai" mažai simpatijos reišk- ia. Tikras vargas, kad tauti- ninkai vis dar tebesiorganizuo- ja.

Chicagiečiams gerai pažįs- tama p. Urbikienė savo Ha- waiian Gardens biznį su visa nuosavybe pardavė pp. Prans- kūnams, gi pati ruošiasi, o gal- jau išvyko kuriam laikui į šiltą Florida.

(V. S.)

Iškilminga Amerikos Lietuvių Legiono pramoga

ROCHESTER, N. Y. — Lap- kričio 10 d. Lietuvių Legiono postas 459 suruošė šv. Jurgio parapijos salėje iškilmingą vakarienę paminėti Pasauli- nio Karo paliaubų 22 m. su- vybę gabaus ir energingo mo- kytojo, p. Prano Motejūno, puikiai atliko koncertinę pro- gramos dalį. Taipgi minėtinos ir solistės Zosė Užemekienė, p. lėš Pociūtės ir pianistas p.

TARZANAS IR TARZELE

MOST OF THE SQUIDS RIFF-RAFF CREW JOINED THE PIRATES. AT 10, BOYS! CRIED SQUID, WE GOT EM!

TARZAN, WHO TOOK COMMAND OF THE LOYAL BAND, SAW THERE WAS NO HOPE OF VICTORY.

vietiniai, bet ir apylinkės lietu- viai inteligentai ir profesiona- lai.

Pažįstamųjų tapy buvo Dr. P. V. Montvila su žmona ir dukrele Almira-Petrite, kun. B. Liubauskas iš Utica, N. Y., mokytoja Elena Kandrotaitė iš Cold Water, N. Y., posto ko- mandantas George Clancy, ap- skritis komendantas Anthony Cotroneo, ir daug kitų.

Vakarienujant pasakyta labai įdomių kalbų. G. Clancy kalbėjo apie komunizmą ir na-

cizmą, kun. B. Liubauskas — temoje "Lietuva vėl bus lais- va ir nepriklausoma", ir Dr. P. V. Montvila apie dienos reikšmę. Piano muzikos patie- kė Izabelė Rovas, Marija Pin- kus ir Juozas Lupkevičius. Pramoga baigėsi bendrais so- kiais.

Pramogos pelnas skiriamas išlaidoms už Amerikos ir Lie- tuvos vėliavų įrengimą mokyk- los kieme.

(Spec. Koresp.)

TORONTIEČIAI AUKOJO \$150.00 LIETUVOS IŠLAISVINIMO REIKALAMS

TORONTO, Ont. — Vietos lietuviai išklaušė gražios p. Petro Daužvardžio kalbos, lapkričio 2 d., St. Agnes salė- je, gausiai parėmė Lietuvos iš- laisvinimo reikalus. Sekanti asmenys prisidėjo prie garbin- go tikslo: Bevardis pasižadėjo aukoti \$10; po \$5 aukojo šie: Stasys Balčiūnas, Kazys Bu- čys, Juozas Černiauskas, Elz. Prenzelienė, Antanas Inčiūra, E. Margienė, Eligijus Narušis, Richardas Ozas, Ponas "Nu- smuko", M. Pocienė ir Vincas Treigis; po \$2: A. Augustis, S. Batkienė, A. Čirūnas, V. Da- gilis, M. Dervinis, J. Jokubyn- as, J. Janušauskas, A. Yurtis, hamiltonietis M. Kumpaus- kas, P. Kundrotas, P. Mote- jūnas, J. Samulevičius ir A. Vaitkus; po \$1: P. Baikauskienė, hamiltonietis Balicas, S. Bar- dauskas, E. Bepirštienė, K. Burė, Ronaldas Dagilis, Jr. (V. Dagilio sūnus), O. Indre- lienė, J. Kizys (biznierius), E. Kidziene, hamiltonietis J. Kra- kauskas (tėvas garsaus beiz- bolininko Joe Krakausko), A. Kunutis, P. Lekšas, M. Nor- vaša, J. Novogrodskas, J. Pil- kauskas, L. Pocius, L. Rama- nauskas, J. Stankus, A. Un- draitis (anglių pardavėjas), A. Urbanavičius, P. Vedeckis, hamiltonietis P. Vilnionis. Pa- žadėjo \$2 Jarašūnas. Po \$3 aukojo Emilija Matijošaitienė ir kontraktorius M. Uzemeckis. Viso su smulkiais ir pasi- žadėjusiais, \$150.44.

Noris priminti apie poną "Nusmuko", kuris paaukojo \$5. Jis yra gerai žinomas ga- bus ir pasturintis lietuvis biz- nierius. Jis, biznis sumetimais, gausiai rėmė vietos kacapų lietuvių kalba leidžiamą laik- raštąpa laik. Bet, Maskvai pa- vergus Lietuvą, jis pradėjo viešai smerkti kacapukus, ku- riuo už tai paskelbė jam savotišką boikoto terorą ir Palec- kio pastumdėlis pranešęs jam, kad jis jau "nusmuko" — biz- nis sumazėjo. Todėl tas kilnus lietuvis, paukdomas \$5 Lie- tuvos išlaisvinimo reikalams, parodė, kad biznis eina gerai ir jis dar nenusmuko.

Visiems aukotojams dėkojama už taip gausias aukas. Iš- dininkas p. J. Jokubynas duos pilną atskaitą, kaip šie pini- riečiai yra žinomi savo drau- gingumu ir svetingumu, dėl to ir jų pramoga rinkosi ne tik

MIRĖ VEIKLUS BALTIMORIETIS

BALTIMORE, Md. — Lap- kričio 6 d. mirė visuomenės veikėjas ir baltimoriečių myli- mas lietuvis, Simas Levanavi- čius. Jo gedisi mylima žmona Elena, giminė ir draugai.

Velionis susirgo prieš porą savačių; liga išsivystė į plau- čių uždegimą, kuris velioniai ankstyvai pakirto gyvybę.

Simas Levanavičius kilęs iš Akmenėlės kaimo, Kalvarijos valsčiaus, Marijampolės ap- skrities. Atvyko į Ameriką 1904 metais.

Velionis buvo Amerikos Lie- tuvių Tautinės Sandaros nari- u ir veikėju. Jis taipgi buvo daugmetis Vienybės ir Dirvos skaitytojas ir rėmėjas. Jis vi- suomet rėmė ir platino tautinę spaudą ir lietuvių literatūrą. Buvo taipgi SLA 64 kuopos nariu, dalyvavo delegatų dau- gelyje SLA seimų, keliose lietuvių visuomeniniuose sei- muose; priklausė vietinei D.L. K. Kęstutis Draugijai per daug metų. Jis buvo vienas iš Baltimorės Lietuvių Dainos Draugijos įkūrėjas, jos mege- jas ir nuolatinis stambus rė- mėjas; jis buvo TMD 11 kp. ir kitų organizacijų narys. Per daug metų jis laikė savo ne- mažą siuvyklą, kurioje dirbo ir dabar dirba daug lietuvių.

Namuose velionio karštą vainikavo dideli glėbiai gėlių, nuo giminių, draugų ir pažįs- tamų. Laidotuvių procesijoje dalyvavo lietuvių didelis bū- garys. Maldas laikė kun. Liūdas Mendelis. Laidotuvė buvo iš- kilmingos ir įspūdingos. Veli- onio kūnas palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Rudenio vėjui pučiant ir tyrai saulei šviečiant, daugybė ašarų nusir- kito ant gero tėvynainio ir my- limo lietuviu ankstyvo kapo...

Po laidotuvių, velionio žmo- na, Elena Levanavičienė, pa- prašė visus lidėjusius į Lietu- vių Salę pietums. Po gražių ir skanių pietų, Elena Levanavi- čienė visiems gražiai padėjo už suteiktą paskutinį patar- navimą jos vyrui ir užleido to- limesnį kalbėjimą mūsų veik- ļui, Petriui Jaraš. Jaraš trumpai apibūrė Simo Levanavi- čiaus darbingumą ir pakvietė kalbėti adv. Vincą F. Laukai- tį ir vėliau adv. Nadą Rasteni-

kurie plačiau suminėjo veli- onio gyvenimą ir darbus.

Simas Levanavičius buvo veiklus ir draugingas lietuvis. Kalboje buvo nuosakus ir at- viras. Jei ką turėjo kam pa- sakyti, gero ar negero, visuo- met pasakė į akis, ir vėl ran- ką paspaudė. Už tai jį visi mylėjo, gerbė ir numirusį gra- žiai palydėjo.

Velionis mirė apie 57 metų amžiaus. O dar sakoma kad jo tėvas, per 90 metų amžiaus Lietuvos esąs gyvas.

Velionį laidojo laidotuvių vedėjas, Juozas Kasinskis, ir suteikė gražų patarnavimą.

Velionis kartu su visais džiaugėsi kai Lietuva buvo nepriklausoma, ir kartu su vi- sais liūdo, kai Lietuva savo nepriklausomybės neteko. Gaila, kad Lietuva dabar paverg- ta, kad lietuviams dabar grau- džios dienos, ir kad Lietuvoje priešai, o Amerikoje mirtis rei- tina tyraširdžių tėvynainių ei- les. Bet tų, kurie Lietuvai dir- bo, darbas veltui nenuėjo. Jų vietas užims jauni kiltadva- siai lietuviai. Jie ras pradėtą darbą ir pirmesnių veikėjų pėdsakus. Jie ras ir Simo Le- vanavičiaus darbų žymes...

Baltimorės lietuviai linki Si- mui Levanavičiui ramaus am- žino atsilisio, o jo žmonai, Ele- nai Levanavičienei, reiškia gi- liai užuojautą. Ji linksmai dai- navo Dainos Draugijoje, kai Simas buvo gyvas. Dabar ten- ka jai baupti rasą nuo skruos- tų. Bet, tikimės, kad ji supras, jog jos vyras mylėjo lietuvių dainą, ir ji vėl dainuos — daina vykdys Simo Levanavi- čiaus mylimą lietuviybės dva- sį. (Spec. Koresp.)

ATEIVĖ DARBININKĖ

"Ateivė moteris, stovėdama ant Ellis Island ir žiūrėdama į Ameriką — pažadų šalį, — ir į Laisvės stovyklą, yra epiš- ka figūra", — sako Jungtinių Valstijų Moterų Biuro kny- gutė, kuri aprašo industrialinę permainą šioj šalyj per pasku- tinį šimtmetį. "Pereitų šimt- mečių tūkstantčiai darbininkų kasmet atvykdavo į Jungtines Valstybes. Geruose laikuose imigracijos bangos buvo mi- lžiniškos, bet su sunknesėmis dienomis, jis žymiai tapo ma- žesnis ir šiandien vos galima jį jausti. Bet per visą šimtmetį darbas mūsų imigranto ejo į pastatymą mūsų tautiško gy- venimo".

1930 m. 11 milijonų motė- rų darbininkių Jungtinėse Valstybėse net milijonas ir pu- sė buvo svetimtaučių. Svetim- taučių darbininkių du penkta- daliai gyveno Atlantiko vidi- roinėse valstybėse ir jos dirbo namuose, ar asmeniškoi tar- nyboj. Antra didžiausia propo- rcija, suvirš ketvirta dalis, dirbo išdirbystėje ir mecha- niškose industrijose.

Edgar Rice Burroughs

MOST OF THE SQUIDS RIFF-RAFF CREW JOINED THE PIRATES. AT 10, BOYS! CRIED SQUID, WE GOT EM!

TARZAN, WHO TOOK COMMAND OF THE LOYAL BAND, SAW THERE WAS NO HOPE OF VICTORY.

SUDDENLY THE APE-MAN WHIRLED AND SCURRIED INTO THE RIGGING

"HE'S GONNA JUMP ASHORE! SQUIPPER SHOUTED 'CAST OFF, ME HEARTIES! GET THE SHIP AWAY FROM THE DOCK'

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys trečiame puslapyje

PARYŽIAUS LIŪDNIAUSIOS DIENOS

Birželio dešimtą dieną pasiklido Paryžiuje žinios, kad vyriausybė kraustosi iš miesto. Laikraštis Paris Suar bandė suraminti gyventojus: įdėjo nuotrauką, rodančią kaip maudosi Seino upėje šuniukai. Po nuotrauka buvo parašas "Paryžius liekasi Paryžium".

Paryžiečiai vis tik nenurimo ir Paryžius jau nebuvo Paryžiumi. Paryžius bėgo iš Paryžiaus! Jau nuo pat ryto nebuvo galima prisigristi prie geležinkelio stoties. Visomis gatvėmis į pietus slinko begalinėmis virtinėmis automobiliai, sunkvežimiai, motociklai. Automobiliai buvo apdenkti storais matrasais. Sunkvežimiai prikrauti dėžių, patalynių, narvų su paukščiais ir kt. Krautuvės, restoranai, kavinės pradėjo užsidarinėti. Visur matėsi parašai: Laikiniai uždaryta.

Vakare jau nebuvo galima gatvėse paeiti. Miestas pasikendo tamsiuose rūkose, kuriuose buvo sunku kvėpuoti. Tai degė žibalo sandėliai, pasikandę miestą juoduose karsuose dūmuose. O toje nepamatomoje tamsioje automobiliai slinko ir slinko pietų link bei jokių žiburių.

Birželio vienuoliką dieną prasidėjo gyventojų jau ne važiavimas, tik eimas. Tiesa, buvo begalės dviračių, bet dauguma ėjo pėsti. Sujudo ir darbininkų kvartalai. Dabar didžiausios vertės įgijo vaikų vežimėlis, ar stumiamieji ratai, kuriuose vežė ligonius, senius ir mažučius. Pavargėliai nešė ant kupry visą savo mantą. Senutės nešėsi kates ir šuničius. Štai viena moteris vilko vežimėlį, kuriame gulėjo su paralyžiuotas senis, vaikutis ir šunytis.

Siaurėje visą laiką gaudė kanulės ir mieste buvo girdimas priešlėktuvinių pabūklų tratėjimas. Prie stoties Mont Parnas susidarė milžiniška minia, kuri laukė traukinio į Britaniją. Ir nors jokių traukinių jau nebuvo, žmonės vis čia laukė.

Birželio 11 d. laikraščių jau nebuvo. Radijo stotis nutilo. Maisto krautuvės užsidarė. Ant šaligatvių stovėjo neišvežtos atmatų dėžės, kurios pradėjo dūkti. Turtuolių namuose garsiai staugė palikti šunys. Spekuliantai pardavinėjo vietas automobiliuose ir skardines su gasolinu. Daug automobilių buvo palikta pakelėse už Paryžiaus, nes neteko gasolino, o pirkti nebuvo kur. Važiotojai nuėjo pėsti.

Paryžius skubiai tuštėjo. Išvyko advokatai, generolai, žurnalistai. Negirdėt buvo linksmų kalbų, muzikos, dainų. Gaudė tik armotų šūviai. Pradėta kraustyti kelis fabrikus visiškai netiksliai, pasukomis. Iš ministerijų ir įstaigų vežė niekam nereikalingus baldus, kurie trukdė gatvėse judėjimą, o moterys su kūdikiais prie krūčių ėjo pėsčios.

Atėjo naktis. Paryžiuje nebuvo nė vieno žiburio. Net paprastų mėlynų lempučių nieks neužžiebė. Paryžiečiai klajojo tamsėje, palikdami savo mylimą miestą.

Birželio 12 d. vyriausybė atsiminė Paryžių. Visur pasirodė išlipinti plakatai: "Paryžius paskelbtas atviru miestu". Radijo stotis pradėjo skaityti gyventojus nebėgti iš Paryžiaus, bet miestą buvo jau tuščias, o bebėgančių nieks negalėjo sulaukyti.

Visi plentai iš Paryžiaus pietų link, visi keliai, laukai ir daržai buvo pilni žmonių. Jų priekyje ėjo vokiečiai, tik apie juos nieks nežinojo; paskui juos ėjo šimtai tūkstančių, ar milijonai paryžiečių; užpakalyje ėjo be komendantų ir be karininkų Prancūzijos kariuo-

menė, kuriai trukdė žygiavimą bėgliai.

Bėgliai žuvo nuo bombų, nuo kulky, nuo bado, nuo troškimo, nuo pailsimo. Kai kas pardavinėjo vandenį po du franku už stiklą.

Kaimiečiai skerdė gyvulius. Degė visur trobos. Tarp Paryžiaus ir Luaros buvo tuštuma, kurioje bėgiojo arti penki milijonų apkvaišusi minia. Kiekvienas norėjo dasigauti į kairinį Luaros krantą. O kad tiltų nebuvo, dauguma bandė per upę plaukti ir skendo.

Vakare vėl užsidedė žibalo sandėliai ir Paryžius pasikendo juoduose dūmuose. Pradėjo lyti, bet lietus buvo juodas, pilnas žibalo suodžių. Štai bulvaru Hauptmann einadvi moterys, per kurių veidus tekėjo juodos ašaros...

Birželio 14 d. anksti ties Paryžium žemai skraidė vokiečių lėktuvai. Netrukus į miestą įriedėjo vokiečių tankai. Kai šių žodžių rašytojas grįžo namo, pasilikęs namų sargas paklausė: "Kas nauja mieste?" Gavęs atsakymą, kad į Paryžių įėjo vokiečiai, jis piktai nusikreipė ir pasakė: "Negalimas daiktas: tamsyta, turbūt, apsirikai!"

EKONOMINIO CENTRO ATSIŠAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIŲ VAIZBOS BUTUS

Laikas vėl sukrušti

Per vasarą, kaip paprastai, Vaizbos Butai nedaro mitingų. Nemitingavo jie ir šįmet.

Dėl to ir Ekonominio Centro valdyba laukė rudens, kada Vaizbos Butai pradės posėdžiauti, kad nariai galėtų savo ir centro reikalus aptarti.

Be to, mūsų tautai ir visai lietuvių išeivijai iškilo nauji dideli rūpesčiai ir pareigos, todėl reikėjo mums palaukti kad kiti tautos darbai būtų sutvarkyti.

Kai Lietuva tapo svetimos despotiškos valstybės pavergta ir Amerikos lietuvių srovės prasidėjo naujas sąjūdįs dirbti dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, mes laikinai paliovėme kalbėti apie savo reikalus, užleidžiant laikraščiuose vietą kitiems, svarbesniems reikalams.

Lietuvos reikalais fondai jau susitvarkė, įsisteigė Lietuvai Gelbėti Taryba, prasidėjo darbas už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

Ekonominio Centro valdyba ragina Vaizbos Butus uoliai kooperuotis su Lietuvai Gelbėti Taryba, aukoti, remti visus Lietuvos Nepriklausomybės atkovojojimo žygius.

Vaizbos Butai gali ruošti savo kolonijose viešas prakalbas, aukų rinkliavas, kaip jau parodė pavyzdį Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas, pasiūkviadamas kalbėti iš Lietuvos dabėgusius Dr. Vileišį ir Dr. Račkų. Pasėkos buvo didelės, publika netilpo į salę. Tas parodė, kad lietuviai įdomaujami savo tautos likimu ir gerove.

Savi reikalai

Dabartinį laiką labiau negu kitados mums reikalinga žiūrėti savų lietuviškų reikalų, su didesniu užsidegimu kelti mūsų visuomenėje šūkį: Savas pas savą — Lietuvis už Lietuvį!

Dabar labiau negu kitados mes turim rūpintis palaikyti savo biznierių, profesionalus, savo įstaigas, organizacijas, ir stiprinti šioms, šioje šalyje, kur galim laisvai kaippo lietuvių dirbti, kad galėtume būti stipresni teikti pagalbos savo tėvynei, kada bus reikalas.

Vaizbos Butai raginami daryti savo kolonijose naujus važius, kad sutraukti į savo tarpą visus mūsų biznierių, profesionalus ir veikėjus.

Ziemos metu rengti balius,

AUŠRININKAS PRANAS MAŠIOTAS

Mirė 1940 m. rugsėjo 14 d.

Pranas Mašiotas gimė 1863 m. gruodžio 19 d. Zanavykuose, Pūstelninkų kaime, Kudirkos Naumiesčio parapijoje. Pirmuoju jo mokytoju buvo patys tėvai. Vėliau jis mokėsi Kudirkos Naumiesčio pradžios mokykloje. Gimnaziją lankė ir baigė Marijampolėje 1883 m. ir tu pat metų rudenį įstojo į Maskvos universitetą, kur klausė matematikos. Čia dalyvavo studentų tautiniame darbe, buvo lietuvių studentų ir farmaceutų draugijos narys ir pastaruosius metus buvo valdymo narys, eidamasis įvairias pareigas. Universitetą baigė 1887 m. Norėjo gauti mokytojų vietą Lietuvoje, bet anuo met čia buvo skiriami pravoslavai ir ištikimi caro valdžiai. Pr. Mašiotas nenorėjo pasiduoti, liko geriau badauti. Dar buvo viena išeitis: katalikų galėjo gauti vietas Lenkijoje kur, žinoma, vietos buvo menkos. Pr. Mašiotas gavo menką vietą Lenkijoje, Lomžos miesto vienoj finansinį įstaigoj. Čia pabuvo pusantrų metų ir vėliau persikėlė į Rygą, kur gavo vietą Rygos mokslo apygardos raštinėj. Padirbęs pusantrėjų metų, gavo mokytojo

vietą miesto realinėj mokykloj, kur išmokytojavo 24 metus. Be pedagoginio darbo, daug dirbo ir tautinėse lietuvių organizacijose. Didžiojo karo pradžioj, kartu su kitais lietuvių tremtiniais, nusikėlė į Maskvą. 1915 metais gavo pasiūlymą organizuoti ir vesti Voroneže moterų, vėliau ir vyrų gimnazijas. Buvo tų gimnazijų direktoriumi. 1918 metais su abiem gimnazijom sugrįžo į Lietuvą. Iš pradžių dirbo Vilniuje Lietuvos Tarybos švietimo sekcijoje, vėliau švietimo ministerijoje. Buvo švietimo viceministru. Steigiant Klaipėdoje lietuvių gimnaziją, buvo pakviestas tos gimnazijos direktoriumi, kur išbuvo ilgus metus. Paskui išėjo į pensiją ir gyveno Kaune, kur ir mirė 1940 m., rugsėjo 14 d.

Pranas Mašiotas spaudoje pradėjo bendradarbiauti dar 1884 m., "Aušroje", kur buvo įdėta korespondencija iš Naumiesčio Ašakos slapyvardžiu. Vėliau įvairiais klausimais daug rašė "Varpe", "Vilniaus Ziniose", "Viltuje", "Vaire", "Rygos Balse" ir po karo ir kituose lietuvių laikraščiuose. Ypač daug davė publicistinių straipsnių, mokslo populiarizacijos knygelė "Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę" pasirodė 1894 m., išspausdinta Amerikoje. Rygoje gyvendamas parašė "Pasakas — nepasakas", V o r o n e ž e parašė "Mokslo pasakas". 1904 m. Petrapilyje pradėjusiame eiti "Lietuvių laikraštį" buvo mėginęs sudaryti vaikų skyrių. Ten davė daug originalių ir verstinių dalykų. Grįžęs į Lietuvą, visai atsidėjo vaikų literatūrai. Begyvendamas Latvijoje 1904 metais buvo gavęs iš Vilniaus nuo prof. J. Jablonskio laiška, kad parašytų pradžios mokyklai aritmetikos vadovėlį. Kiek padirbėjęs, davė puikius aritmetikos, geometrijos ir trigonometrijos uždavynus, plokštumos trigonometrija, logaritmus ir kitas. Apkritai jis per visą tą laiką davė apie penkiolika mokslo vadovėlių, apie 70 verstinių veikalų vaikams ir per 30 originalių. Dar keliasdešimtis originalių ir verstinių vaikams ir jaunimui knygų paliko rankraščiuose.

Prano Mašiotas raštai buvo įvairūs ir gausūs, ypač gausūs vaikų literatūroje. Jis savą raštąs padėjo vaikų literatūrai pagrinda. Visų jis pažįstamas, kaip vaikų literatūros veras ir kūrėjas. Jis pažįstamas dar iš prieškarinių laikų: Ašakos, Ašakaicio, P. A. Suvalkiečio, P. A. Pakeleivingo ir kitų. O po karo Dėdės Pranio slapyvardžiu. Jis savo raštuose, be didaktinio turinio, skiepinio krašto pažinimą, praeitį, tėvynės meilę. Jo raštai lengvo stiliaus, gyvos kalbos, nuosirdūs, nuotaikingi, gyvenimiški.

prakalbas ir visuomenės susitarinimo vakarus.

Visur ir visada kelti lietuvių tautos vardą ir statyti į prieką savo žmones Amerikos politiniame ir ekonominiame gyvenime.

Tie Vaizbos Butai ir biznierių bei profesionalų organizacijos, kurios dar nėra Ekonominio Centro nariais, šiomi kviečiami įstoti į Ekonominio Centrą, atsiųsti savo valdybos adresus, savo viena atstovą į Ekonominį Centrą ir narines mokeskis po 25 centus nuo nario metuose.

Mes, kaip lietuviai, norėdami paremti savo tėvynę Lietuvą, pradėjom rūpintis ir jos ekonominio gyvenimo parėmimu, jos produktų platinimu Amerikoje. Ir tą darysim ateityje vėl, kaip tik Lietuva liks laisva ir nepriklausoma.

Kaip amerikony Vaizbos Butai kiekviename mieste, ir jų vyriausias Vaizbos Butų Centras dirba savo biznių stiprinimui Amerikoje, taip ir mūsų Vaizbos Butai ir jų Ekonominis Centras turėjo tikslo žiūrėti, rūpintis ir dirbti savo lietuviškais reikalais čia Amerikoje.

Rūpinkimės patys savo reikalais. Niekas kitas nedirbs už mus.

Amerikos Lietuvii
Ekonominis Centras.

TARZANAS IR TARZELĖ

HIGH IN THE SQUID'S RIGGING, TARZAN HALTED AND CUT A LENGTH OF ROPE.

HE LOOPEO IT COILED IT, AND WHIRLED IT DOWN. THE LASSO FELL AROUND TWO OF HIS FOES.

THEN THE APE-MAN HOISTED THE RUFFIANS HIGH ABOVE THE DECK AND FASTENED THE ROPE TO A SPAR.

BELOW A SAILOR GRIPPED A BELAYING PIN, UTTERING AN-GRILLY YELL BRING THE BUZZARD DOWN!

17. — Užlipęs į laivo stiebo viršų Tarzanas visiškai neminė slapstyti nuo savo priešų. Jis žinojo, kas reikia daryti. Nieko nelaukdamas Tarzanas nusiplovė ilgą virvę, kuri buvo nutiesta į stiebo viršų.

Iš virvės Tarzanas padarė kilpą ir pradėjo ją sukuti, kaip kad daro Amerikos karių ganyčiai (Cowboys). Įsukęs didelę kilpą Tarzanas paleido žemyn. Toji kilpa nukrito į apačią ir pagavo du piktadarius.

Ilgai nedaukdamas Tarzanas užveržė kilpą ir patraukė virvę aukštyn. Du pagauti į kilpą piktadariai pasijuto iškelti į orą. Tarzanas pririšo kitą virvės galą prie stiebo ir paliko du piktadarius kaboti ore.

Apačioje vienas maistininkas jūreivis paėmė į rankas didelį šerdesninką ir tarė: "Aš numušiu tą gudruolį žemyn". Taip pasakes jūreivis skubiai leidosi lipti į stiebą pas Tarzaną, besisilpdamas už būrių.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK

VERTĖ L. DAUKSA

Kas save niekina, tas bus sumekintas. Tauta, kuri nusiviltu savimi, nusiviltu ir pasauliu, o istorija amžinai apie ją nutyla. Tautos dvasia rusena kiekvienam mūsų, todėl leiskite mums būti šaunems.

E. M. ARNDT

Artojo verčiama vaga, dreba laukai nuo žirgų pasagų bildėjimo, uola, žmogaus rankos išjudinta, suskaldyta ir teikianti saugumą, kopos smėlys — visa tai yra tėviške, brangiausias turtas tam, kuriam tai gimtoji šalis. Jis semiasi tvirtybės iš dirvų dvelkimo, savo židinio savojės dūmų. Jis yra tvirtai įleidęs šaknis savojės dirvoje, kaip pagimdė jo dievus.

Tačiau ateina diena, kai šventoji tėviškės žemė vėl turi būti kova atgaunama. Svetimieji kėsinaisi paglemžti žemę, ieškodami erdvės. Net būdami ir to paties kraujo, svetimieji yra alki varomi. Dar nuožniau švaistosi kalavijai, kai tikėjimui neapykanta kursto kovos liepsną.

Stipresnysis nugali. Tačiau nugalėtojus ir nugalėtuosius valdo kraujo įstatymas ir sukuria naują tautą. Tuo tarpu krašto gamtos siela yra nemirtinga.

Žmonių karta praeina. Nesakyk, kad jų gyvenimą pažinti yra neverta. Jos kovoję, kentę ir mirę už mus, kaip mes kad turime kovoti už tuos, kurie pakeis mus. Jos buvo didžiojo savo meile ir neapykanta. Kūrėsi miestai, žūrė vėliau žuvo karo liepsnose. Vienus dievus pakeitė kiti. Ištikimybės buvo laikomasi ligi mirties, ir ištikimybė buvo laužoma už garbę ar auksą.

Iškyla vardai, kurie jau, atrodo, nieko nebėgali mums pasakyti, tačiau kuriuose glūdi jėga, norinti būti panaudojama. Tokia jėga trykšta ir iš — Herkaus Montės vardo.

Gegužės saulė glamonėjo Magdeburgo miestą, ir katedros varpai toli siuntė savo kviečiamąjį šauksmą. Jie šaukė neviešai, Laikai buvo sunkūs. Pasaulį draskė vaidai ir neramumai, ir žmonės ieškojo Viešpaties globos. Aikštė prieš katedrą tustejant, tolydžio pildėsi Dievo namų vidus. Greit pasigirdo giesmė, ir atsidarė ne vienas kaimyninio namo langas, iš kurio buvo matyti maldingai susikaupęs klausytojas.

Jau seniai buvo prasidėjęs domnmonko vienuolio namoklas. kai du pavėlavusieji, ėję katedros link, atrėpė į save dėmesį. Galvos iš atvirų langų nukrypo į juos. Vienas pavėlavusiuoju, iš drabužių riteris, ypač krito į akį savo liesa, gyslota figura. Jo kampuotame vežle hlzgejo aštrios, pilkos akys, ir visi jo judesiai liudijo trykstančią jėgą. Jo palydovas, nepalyginti jaunesnis, atvirakčiai, buvo švelnių, beveik vaikiškų bruožų, tačiau burną juosė ryžtingumo raukšlė. Akys buvo tokio žydrumo, kuris sutinkamas tik šiaurės pajūriuose. Jis ėjo vienplaukis, ir tankūs, šviesūs plaukai švitėjo saulėje. Jis buvo prisijuosęs kardą, kurį nešiojo visi bajorai, esą kunigaikščių raitelių tarnyboje.

Didžioji smalsuolių dalis žinojo, kad ilgąsis, liesasis vyras buvo riteris Hirschalsas iš pilies, tačiau tik nedaugelis pažino jaunąjį Montę, kuris per krikštą gavo Henrikaus vardą ir, kaip vokiečių riterių įkaitas, buvo pavestas riterio Hirschalo globai.

Kai abu pavėlavusieji ėjo į katedrą ir tyliai užėmė savo vietas, į juos nukrypo daugelio žmonių akys, ypač todėl, kad juodu nebuvo pratę dažnai lankyti bažnyčią. Abu atrodė nepastebį to ypatingo, jiems skiriamo, dėmesio. Ne todėl, kad jų širdis taip labai būtų pagavusi vienuolio pamokslas, bet labiau todėl, kad jų mintis buvo apėmę kiti dalykai.

Hirschalsas prisiminė žinią, kuri jam padarė idelį įspūdį, pažadino liūdesį, bet kartu suteikė ir tam tikrą pastenkinimą, pagalvojus, kad tos žinios pranešimas labai sudžiugins jaunąjį draugą. Daugelį kartų jo beveik tėvišką žvilgsnis vogčiomis nukrypavo į jaunąjį palydovą, kuris, nejudėdamas, nuleidęs galvą, atrodė įsiklausęs į pamokslą.

Tačiau Herkus Montė nesiklausė vienuolio žodžių. Bažnyčioje jį dažnai apimdavo keista slėgianti nuotaika. Jis jautėsi kaltas, žinodamas, kad ne iš tikros širdies maldingai sudeda rankas, kad atlieka tik prievarta uždėtą pareigą. Ji norėjo pakelti akis ir paieškoti tos, kurią visu savo jaunos širdies karsčiu mylėjo. Ilgai jis kovoję su tuo žemišku jausmu, tačiau jis buvo stipresnis už jo valią; jis pakėlė galvą, ir akys nubėgo, ieškodamos jaunosios Katerinos Zuzanos Grafenhorstaitės. Ilgai akys veltui klaidžiojo minioje, bet staiga per jo širdį perėjo karšto džiaugsmo banga, nes jis pastebėjo Katerinos liekną figurą. Ji sėdėjo netoli sakyklos, nuleidusi galvą, ir atrodė atsidavusi maldai. Montės akys įsmigo į mylimąją. Kad ji bent kartelį pakeltų galvą, — mąstė jis, karštai laukdamas. Tai būtų atlyginimas už ilgą meilės kančią.

Hirschalsas pastebėjo savo jaunojo draugo išsiblaškymą. Jis perspėjimai šnapštelėjo jam: — Herkau! Kur klaidžioji savo mintimis?

Montė krūptelėjo. — Aš girdžiu, atleisk man. — Dar kartą metė jis greitą žvilgsnį į mylimąją, o paskui sukaupe visą savo dėmesį vienuolio pamokslė.

Jaunajam prūsui tai buvo lengva padaryti, nes domininkonas staiga taip pakėlė balsą, jog ir abu draugai, būdami gana toli nuo sakyklos, galėjo girdėti kiekvieną žodį. Vienuolis jau buvo pasmerkęs ir nutrenkęs į pragarą visas šio pasaulio nuodėmes ir malonumus, ir atrodė įdomu, ką galės jis bepridėti, kai netikėtai jis perėjo prie tokio dalyko, kuris privertė susidomėti ne tik riterį Hirschalsą, bet ir Montę.

— Vargas vokiečių krikščionijai, — šaukė jis įniršęs, — kuri ne tik kad nepripažįsta Šventojo Tėvo jai siųstojų valdovo, maldingojo Alfonso Kastiliečio, bet dar velnišku apakimu palaiko Richardą Kornvalietį. Šventasis Tėvas yra pasibaisėjęs. Kunigaikščiai, riteriai ir miestai draskosi tarp savęs. Aš jau matau krintantį ant Vokietijos dangiškąjį pyktį. Tas pyktis sunaikins ne vien tik didžiuosius kurfiurstus, bet ir kiekvieną, kuris, išdidus ir piktas, kilis prieš apaštalo Petro įpėdinį. Viešpaties rūstybė sunaikins Kornvalį. Ir mylimieji vaikai, kaip šventasis Tėvas meiliai vokiečius vadindavo, neišvengs bausmės, nes jie dažnai prieš Šventąjį Tėvą stodavo gyvačių veisles, apakelių pusę. Už tai bus jiems atkeršyta. Ar ne gėda, kad riteriai taip yra supasaulėję? Ar mes negirdime, kad jie daro piktus darbus, pagonųjų nekrikščija, kad galėtų juos geriau išnaudoti, nešvankiai elgiais ir nedorai gyvena? Jie neklauso Šventojo Tėvo, tardamiesi tiesiog priklausą nuo imperijos...

Po tų vienuolio žodžių Hirschalsas nepatenkintai šūktelėjo. Montė jautė draugą verdantį pykčiu, tačiau domininkono žodžiai jį taip sukretė, jog jis nenuleido akių nuo sakyklos.

— Tačiau Viešpats, kuris valdo dangų, siunčia ordinui sunkų bandymą rusų ir lietuvių pavidalu. Jis moksė ordina nubausti, kad riteriai vėl atsimintų, jog be Šventojo Tėvo paramos jie nieko negali...

Montės galvoje švystelėjo mintis. Taip kalbėjo domininkonas, vienuolis to ordino, kuris pripildė kryžiuočių prūsų žemės vienuolybus. Ar galėtų tas vienuolis taip kalbėti, jei nebūtų gilaus nuomonų priešingumo tarp vienuolių ir ordino riterių? Kaip regėjimas, staiga prieš jo akis stojosi tėviškė — Prūsai. Jis galvojo apie vergiją po nepasisekusio sukilimo, kurį jis iš dalies dar pats pergyveno. Nepaprastai ryškiai jis dabar pajuto, kaip turėjo susilpnėti ordino ir vienuolių įtaka, jei čia, Magdeburge, tokie žodžiai turėjo suskambėti. Kam tas rusų ir lietuvių priminimas? Žinoma, daug vienuolio teigimų buvo per daug padidintų, tačiau dar daug liko, kad širdyje staiga vėl atgimtu viltys. (Bus daugiau)

Edgar Rice Burroughs

Ziūrėkite —
Tarzano
apysakos
tęsinys
penktame
puslapyje.

VIENYBĖ
 Established 1886
LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY
 Published by
 Lithuanian Press Corporation
 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

United States	Subscription Rates	\$2.50
Foreign Countries		3.00

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS	
Jungtinėse Valstijose	\$2.50
Kitaose kraštuose	3.00

Advertising rates on application

LAUKŲ SŪNUS

Siomis dienomis Baltimorės lietuviai neteko vieno iš savo veikėjų, Simo Levanavičiaus. Jis mirė, sulaukęs 57 metų amžiaus, tuo tarpu, kai jo tėvas, 90 metų senis, dar ir dabar gyvena Lietuvoje...

Niekam nepaslapstis, kad senieji Amerikos lietuviai iš lėto traukiasi iš gyvenimo. Kasmet jų eilės vis retėja. Bet ypač yra nemaloni tai, kad senosios kartos žmonės miršta, palyginti, gana anksti.

Kodėl? Greičiausiai todėl, kad Lietuvos žmonės, būdami plačių laukų ir gryno, saulėto oro vaikai, negalėjo prisitaikyti nepaprastoms jiems miesto gyvenimo sąlygoms. Sakoma, kad augalas gali tarpiti tik savo klimato, savo žemėje. Lietuvos žmonės, patekę į nerimą, savo gyvenimą, gal būtų niekad, jame tinkamai nepriję.

Laukų žmogus turi progos pasirinkti sveikesnę maitą. Jis turi progos daugiau pailsėti. Pagaaliau kaimo gyventojas neturi tiek daug progų įvairiems smaguriavimams, kurie, tarytum nuodai, silpnina žmogaus organizmą.

Faktas lieka faktas, kad Amerikos lietuvių amžius, palyginti, yra trumpesnis, negu Lietuvoje gyvenančių žmonių amžius. Tiesa, tie lietuviai, kurie, atvykę į Ameriką, turėjo progos apsigyventi laukuose, ūkyje, yra ne tik sveikesni, bet ir ilgiau gyvena.

Sakytas Baltimorės lietuvių veikėjas, nuoširdus Vieniybės skaitytojas ir rėmėjas, mirė, sulaukęs 57 metų amžiaus. Bet ar mažai yra tokių lietuvių, kurie atsisveikina su gyvenimu, nesulaukę nė 50 metų amžiaus?

Savaime suprantama, kad ne mūsų reikalas žmones mokyti, kaip jie turi gyventi, kaip jie turi saugoti savo sveikatą. Tam tikslui yra gydytojai. Betgi laikraščio pareiga išpėti žmones. Kiekvienas žmogus gali būti pats sau gydytojas. Saugodamas savo sveikatą, žmogus gali pailginti savo amžių.

Ir miesto gyventojas amžius gali būti ilgas, jeigu tik jis nenusikals amžiniams gamtos dėsniams. Gamta gyvena žmoguje. Ir gamta žiauriai kersija tam, kuris jos nepaiso.

VIENYBĖJE GALYBĖ

Vieniybės skaitytojai reiškia pasitenkinimo nauja laikraščio vadovybe. Teisingiau pasakius, skaitytojai sveikina grįžusį redaktorių. Tuose sveikinimuose Vieniybės skaitytojai reiškia savo nuomonę, liečiančias laikraščio reikalus.

Mes manome, kad ir šiuo atveju visuomenės balsas gali ir turi būti lemiamas balsas. Mes manome, kad skaitytojai turėtų pasisakyti, kokio laikraščio iš tikrųjų jie norėtų.

Ir galima konkrečiai paklausti. Jeigu, pavyzdžiui, Vieniybės leidėjai nutartų laikraštį leisti bent du kartus savaitėje... Kokios paramos galima laukti iš visuomenės? Aplamai, ar Vieniybės skaitytojai norėtų gauti laikraštį dažniau, negu kartą į savaitę? Ar tai, bent laikinai, galėtų atstoti dienraštį?

Mes norėtume turėti klaudesnį kontaktą su skaitytojais. Mes norėtume žinoti skaitytojų nuomones. Kaip tas nuomones patirti? Vienintelis ir gal būt geriausias būdas — laiškas.

Jeigu daugumoje tų laišku Vieniybės skaitytojai pasisakytų, kad, vietoj savaitinio, reikalingas bent dvyk į savaitę eimas laikraštis, iš to būtų galima daryti atitinkamas išvadas.

Daugelis Vieniybės skaitytojų pageidauja dienraščio. Mes puikiai suprantame, kad šiais laikais dienraštis ypač reikalingas. Bet skaitytojai, rodos, taip pat ne maži vaikai. Jie taip pat puikiai supranta, kad iš tuščio negalima pripilti pilno. Jie žino, kad šiais sunkiais ekonominiais laikais dienraštis gana sunku leisti.

Vieniybė turi skaitytojų visuose Amerikos miestuose. Ji turi net tolimuose kaimuose. Jeigu kiekvienas Vieniybės skaitytojas, kuriam tikrai nuoširdžiai rūpi šio seniausio lietuvių laikraščio likimas, siūsdamas savo nuomonę, savo pageidavimą, atsitys ir savo auką, tai leidėjai iš tikrųjų pradės dirbti galvoti apie konkretų planą.

Mūsų konkretus planas — toks. Tuojau pradėti leisti Vieniybę dvyk į savaitę, kad vėliau, gradualistiškai, būtų galima atgaivinti dienraštį. Bet apie tai bus galima pradėti galvoti tik tada, kai dauguma Vieniybės skaitytojų įrodytų, kad jiems iš tikrųjų rūpi tai, kas mums rūpi.

Vieniybės leidėjai troškimai turėtų būti visų laikraščio skaitytojų troškimai.

Jeigu kiekvienas Vieniybės skaitytojas atsitys bent vieno dolerio auką, tai mes galėsime drąsiai sakyti: Vieniybėje — galybė!

KAIP VEIKIA MOTORIZUOTOS DIVIZIJOS KARO LAUKUOSE

Vokiečių kariavimo taktika — anglų išradimas

Karo žinovai sako, būk šime kare vokiečiai laimi mūšius dėl to, kad pirmieji ko plačiausiai pradėjo vartoti naują kovojimo taktiką pulti priešą sujungtomis tankų ir lėktuvų jėgomis.

O vis tik tokį kariavimo būdą suplanavo ne vokiečiai, tik Anglijos general-majoras Fuller, buvęs tankų štabo viršininkas. Jis yra didelis armijos motorizacijos ir mechanizacijos šalininkas.

Penkiolika metų atgal Fuller rašė savo knygoje "Karas sausumoje ir ore" taip:

"Atėityje kiekvienas vyriausias karo vadas turės nepamiršti kumštiniuko (boksorio), kuris, be stipraus kūno, turi turėti galingas kumščias. Kariuomenė tos kumščios yra tankai ir lėktuvai. Kartais kariuomenė turi sulaukyti vietoje priešą iš priekio, kuomet oro jėgos puola jo užpakali. O kartais oro jėgos pasiekia su tankais rolemis. Tik tokis kariavimo būdas užtikrina pergalę".

Neseniai Fuller viename laikraštyje prisipažino, kad jis pats nesitikišes tokio savo pranašystės įsikūnijimo. Dabar vokiečiai laimėja mūšius ne tankais ir ne lėktuvais, tik sujungtomis abiejomis jėgomis, kurias reikia ne sudėti, tik sudauginti: šimtas tankų ir šimtas lėktuvų sudaro ne du šimtus, tik 10,000 karo vienetų jėgų!

Ši kariavimo taktika, safo Fuller, atsirado dar 1918 metais mūsų prie upės Somme, Prancūzijoje. Tuomet vokiečius puolė pirmoji anglų tankų brigada, kurią palaikė Armstrongų oro eskadra. Prisiilkiydami tos taktikos angilai su talkininkais laimėjo rugpjūčio 8 d. pergalę, kuri vadinosi "Juodžiausia diena vokiečių kariuomenėje". Gaila tik, kad vėliau tos taktikos nebuvo laikytasi.

Fulleris sako, kad 1934 m. jis kalbėjosi su Hitleriu, kuris jau tuomet labai domėjosi jungtine tankų ir lėktuvų veikla. Toji veikla, anot Hitlerio, sudaranti ne tik baisią fizinę jėgą, bet ir didelę moralinę valdžios tarnybą, kur net dviratį buvo įsigijęs ir tikėjosi senatvę pensijos). Naktėsi sąsaras. (Neužmiršk, kad tį atvažiavo prie jo buto autobusas ir išsikvietė jį pasivažinėti. Kur — niekas nežino. Jėi vengti to likimo, nedrėsk ir teirautis. Panašiu būdu dingo ir generolas Kazys Ladyga. Tuoj, kaip tik rusai užėmė Lietuvą, pas jį atėjo rusų žandaras ir įsakė jam su šeima, kaip stovi, išėiti iš namų. Jo žmona susikrovė vaikus į vežimą ir išvažiavo. Ladyga, užsikabinęs šautuva, vaikėto po sodybą. Bet greit pribuvo rusų autobusas, jį nuginklavo ir išsivėžė. Mes neabejojame, kad jo gyvo nebėra. Jis gi buvo ir generolo laipsnį atsiekęs, išmūsdamas iš Lietuvos bolševikus. Toki dingimai pas mus dažni. Dingsta visi, kurie kiek priešinas dabartinei okupacijai. Tik liaudis yra ne didžiausioji panikoj. Ji viską pateisina karo laiku. Mat, ji nežmiršo vokiečių okupacijos. Tada irgi visose pakampėse stovėjo šnipai ir sekė lietuvių judėjimus. Kaimiečiams visai svetima mintis, kad Stalinis saulė jiems sviestų amžinai. Jie vis kartoją: "Perkesime ilgai karas negalės būti". Ir

ji nenusimė. Net kai pradingsta koks ir labai gerbiamas jų asmuo, jie raminaisi: "Tr vokiečiai išveždavo į darba, o žiūrėk, beveik visi iš mūsų kaimo vėl sugrįžo", aiškina man viena senelė, paklausta, kaip jaučiasi dingusios anūki. "Tik pavargęs vargšelis. Rusas gi toks biednas", nusibraukia ji sąsara.

Tai taip. Beje, nepaminėjau tau tai, ką mes vadiname geru. Kai rusai Lietuvą užėmė, tai greit pasipylė kalbos, kad rusus būsiąs biednuomenė. Nebereikės dirbti, o gyvens, kaip tie paukščiai, kurie nei sėja, nei piauna... Pas tavo dėdę tuoj susirinko apylinkės pabaldos, prie jų keliolika bernų, tarnavusių ūkininkams, kelį mažą žemė ir pradėjo jį namuose šeiminkauti. "Tyli, tylėk, o ne — tuoj galva suksaldysime", užsirekomendavo. Ir jis tylėjo. Išgėrė jo alu, kurį buvo pasidaręs laukdamas sūnaus atostogų, iškepė lasinius, o išėidami dar langus išdaužė. Tas, matydams ar šiaip ar kitaip nebėra gyvenimo, pasiskundė naujai valdžiai. Jo didžiausiam nusteblimui, tiems saulvališkiems galvalams paskyrtu po devynius mėnesius sunkiųjų darbų kalėjimo ir pagrasino kitą syk už tokį pasielgimą sušaudysią. Tė puolė tavo dėdei rankas bučiuoti, prašyti dovanoti. Susitaikė ir iki šiai dienai vėl gražiai sugyvena. O dabar jau ta biednuomenė labai nepatenkinta nauja tvarka. Lygiai taip pat, kaip ir kiti. Jie sako, kad "liaudies" valdžia tesirūpina geresnį gyvenimą suteikti tik žydams. Kaimiečių nuomone, ir vokiečių okupacijos laikų žydams geriau buvo, geriau ir dabar jiems esą. Taigi lietuviškas proletariatas rojus nesulaukė. O tikėjosi. Dėl to, ne dėl ko kito, paliko jį nesuimti nuo laukų. Tuoj samdiniai iš ūkininkų išėjo, o čia vėl kalbos, kad viskas ne be šalininkų, — ir ar yra ko stebėtis, kad be jokios rimtos priežasties teks veik visai Lietuvai su bado ponis pasišnekėti? Matai...

Fuller sako, kad dabar reikia pamiršti buvusių karų ilgus suglaustus frontus, jų sparnus ir apkasus, turėjusius apsigyvinimo pobūdį. Dabarties motorizuotoji kariuomenė yra ne kas kita, kaip tik judančioji tvirtovė, kurios visos sienos skiriamos puolimui į visas šalis sausumoje ir ore.

Anglijos kariuomenės specialistas sako, kad pirmieji karo lėktuvai buvo išrasti dar už penkių metų prieš Pasaulinį karą, kad pirmieji tankai būvo anglų išrasti ir paleisti vartojimui daug anksčiau už vokiečius, kad angilai pirmieji pavartoję jungtines oro ir tankų jėgas prieš vokiečius ir kad jie pirmieji išrado prunkščiančius liepsnų tankus, tik jų nevartoję dėl to, kad tas rodėsi per daug nežmoniška.

LAIŠKAS IŠ TARYBŲ LIETUVOS

Aš tau rašysiu ir rašysiu. Tegu tu negausi mano laišku, bet gal gausi trečią jų, gal penktą, gal dešimtą. Rusams užėmus Lietuvą rašau tau septynią laiška. Iš tavęs per tą laiką dar ne vieno nesu gavęs. Tik ką gi ir tau berašyti? Ne daug kas naujo bykysta. Kartosiu, ką jau sakiau keiliosiose laiškuose.

Krautuvių nebeapilodo. Jos tuščios. Šiauliai, kaip apmirę. Rusų kareiviai nieko už dyką neima, tik nėra ko su pinigais daryti. Tavo teta turi daug gyvulių, bet rusai visus sūrašė ir įsakė be valdžios leidimo jų neparuoti ir nepaisti. Karas mat. Su žeme tas pats. Ji su dėde seni; tai kiek gi jie galės apdirbti vieną du. Bet jie raminaisi. Sako kviesia sūnų iš Kauno. Vargšai seneliai. Niekas jiems neįdrįsta pasakyti, kad jų Petras dingęs be žinios. Pasakojau tau šį faktą jau kelis kartus, kartosiu dar kartą. (Kas žino kurį iš mano laišku gausi, kurių ne?) Kuomet Kauno gatvėmis ejo procesija su Molotovo ir Stalino paveiklais, o "minla" saulė jiems "Tegyvuoją mūsų saulė Stalinas". Petras sūnų jo pasyviai ir paslapčia brangi savanoriu buvo, visą laiką

turėjo valdžios tarnybą, kur net dviratį buvo įsigijęs ir tikėjosi senatvę pensijos). Naktėsi sąsaras. (Neužmiršk, kad tį atvažiavo prie jo buto autobusas ir išsikvietė jį pasivažinėti. Kur — niekas nežino. Jėi vengti to likimo, nedrėsk ir teirautis. Panašiu būdu dingo ir generolas Kazys Ladyga. Tuoj, kaip tik rusai užėmė Lietuvą, pas jį atėjo rusų žandaras ir įsakė jam su šeima, kaip stovi, išėiti iš namų. Jo žmona susikrovė vaikus į vežimą ir išvažiavo. Ladyga, užsikabinęs šautuva, vaikėto po sodybą. Bet greit pribuvo rusų autobusas, jį nuginklavo ir išsivėžė. Mes neabejojame, kad jo gyvo nebėra. Jis gi buvo ir generolo laipsnį atsiekęs, išmūsdamas iš Lietuvos bolševikus. Toki dingimai pas mus dažni. Dingsta visi, kurie kiek priešinas dabartinei okupacijai. Tik liaudis yra ne didžiausioji panikoj. Ji viską pateisina karo laiku. Mat, ji nežmiršo vokiečių okupacijos. Tada irgi visose pakampėse stovėjo šnipai ir sekė lietuvių judėjimus. Kaimiečiams visai svetima mintis, kad Stalinis saulė jiems sviestų amžinai. Jie vis kartoją: "Perkesime ilgai karas negalės būti". Ir

Apie mane tu nesirūpink. Ne vaikas esu. Žinau kaip gyventi, jei noriu gyventi. O aš noriu. Tik aš adresu neturiu. Neturiu nė vardo. O, esu niekas ir, kaip toks negali žūti. Rašyk Rabuškai, iki pareikalavimui (tame pat pakte). Ne gausiu — tiek to. Tik aš labai norėčiau žinoti, ar tu gausi nori vieną mano laiška. Siųsk man laiška oro paštu. Man užteks ir vieno žodelio "gavau 1 ar 3". Žinau, kad jūsų šalis ruošiasi karan. Tas jai ir neišvengiamas. Bet gal dar neturite tokių suvaržymų, koki yra "Nėgi norėkime", kad rusas, pas mus, visoj Europoj. Karas, mat, anot tos moterėlės: pats bėdnas būdamas, rūpinutis svetimais žmonėmis. Perkesime su Dievo padėjimu", — nusibraukia tokia moterėlė sąsaras. pasitikėdamas gražia ateitimi. Gaj ir perkėsimė...

Prierašas. Laiškas atėjo per keturias savaites. Iš šio asmens pirmasis. Ant laiško antspauda su prezidento Smetonos paveikslu. Jokio Rabuškos, kurio vardu praso laiška siųsti, nepažinau savo gyvenime. Taipgi laiškas be parašo. Tik iš rašyenos pažįstu autorį.

Iš tavęs gavau žurnalą, išsiųstą vasario mėnesį. Labai dėkui. V. gavo ir jai siųstą siuntinį, kurį buvai rašiusi išsiuntiusi prieš Kalėdas. Kur jis iki šiol buvo, — kas atspės. Bet, mūsų nusistebėjimui, jis atėjo ir jau buvo atiduotas, kaip anais laikais. Jo vertę gali suprasti, kuomet ir paspraščiausio drabužėlių krautuvisė nebėra.

Apie mane tu nesirūpink. Ne vaikas esu. Žinau kaip gyventi, jei noriu gyventi. O aš noriu. Tik aš adresu neturiu. Neturiu nė vardo. O, esu niekas ir, kaip toks negali žūti. Rašyk Rabuškai, iki pareikalavimui (tame pat pakte). Ne gausiu — tiek to. Tik aš labai norėčiau žinoti, ar tu gausi nori vieną mano laiška. Siųsk man laiška oro paštu. Man užteks ir vieno žodelio "gavau 1 ar 3". Žinau, kad jūsų šalis ruošiasi karan. Tas jai ir neišvengiamas. Bet gal dar neturite tokių suvaržymų, koki yra "Nėgi norėkime", kad rusas, pas mus, visoj Europoj. Karas, mat, anot tos moterėlės: pats bėdnas būdamas, rūpinutis svetimais žmonėmis. Perkesime su Dievo padėjimu", — nusibraukia tokia moterėlė sąsaras. pasitikėdamas gražia ateitimi. Gaj ir perkėsimė...

Apie mane tu nesirūpink. Ne vaikas esu. Žinau kaip gyventi, jei noriu gyventi. O aš noriu. Tik aš adresu neturiu. Neturiu nė vardo. O, esu niekas ir, kaip toks negali žūti. Rašyk Rabuškai, iki pareikalavimui (tame pat pakte). Ne gausiu — tiek to. Tik aš labai norėčiau žinoti, ar tu gausi nori vieną mano laiška. Siųsk man laiška oro paštu. Man užteks ir vieno žodelio "gavau 1 ar 3". Žinau, kad jūsų šalis ruošiasi karan. Tas jai ir neišvengiamas. Bet gal dar neturite tokių suvaržymų, koki yra "Nėgi norėkime", kad rusas, pas mus, visoj Europoj. Karas, mat, anot tos moterėlės: pats bėdnas būdamas, rūpinutis svetimais žmonėmis. Perkesime su Dievo padėjimu", — nusibraukia tokia moterėlė sąsaras. pasitikėdamas gražia ateitimi. Gaj ir perkėsimė...

Apie mane tu nesirūpink. Ne vaikas esu. Žinau kaip gyventi, jei noriu gyventi. O aš noriu. Tik aš adresu neturiu. Neturiu nė vardo. O, esu niekas ir, kaip toks negali žūti. Rašyk Rabuškai, iki pareikalavimui (tame pat pakte). Ne gausiu — tiek to. Tik aš labai norėčiau žinoti, ar tu gausi nori vieną mano laiška. Siųsk man laiška oro paštu. Man užteks ir vieno žodelio "gavau 1 ar 3". Žinau, kad jūsų šalis ruošiasi karan. Tas jai ir neišvengiamas. Bet gal dar neturite tokių suvaržymų, koki yra "Nėgi norėkime", kad rusas, pas mus, visoj Europoj. Karas, mat, anot tos moterėlės: pats bėdnas būdamas, rūpinutis svetimais žmonėmis. Perkesime su Dievo padėjimu", — nusibraukia tokia moterėlė sąsaras. pasitikėdamas gražia ateitimi. Gaj ir perkėsimė...

Apie mane tu nesirūpink. Ne vaikas esu. Žinau kaip gyventi, jei noriu gyventi. O aš noriu. Tik aš adresu neturiu. Neturiu nė vardo. O, esu niekas ir, kaip toks negali žūti. Rašyk Rabuškai, iki pareikalavimui (tame pat pakte). Ne gausiu — tiek to. Tik aš labai norėčiau žinoti, ar tu gausi nori vieną mano laiška. Siųsk man laiška oro paštu. Man užteks ir vieno žodelio "gavau 1 ar 3". Žinau, kad jūsų šalis ruošiasi karan. Tas jai ir neišvengiamas. Bet gal dar neturite tokių suvaržymų, koki yra "Nėgi norėkime", kad rusas, pas mus, visoj Europoj. Karas, mat, anot tos moterėlės: pats bėdnas būdamas, rūpinutis svetimais žmonėmis. Perkesime su Dievo padėjimu", — nusibraukia tokia moterėlė sąsaras. pasitikėdamas gražia ateitimi. Gaj ir perkėsimė...

VIENYBĖS SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Gerbiamieji, Vieniybės laikraščio skiltyse, lapkričio 1 d. numeryje įdėtas straipsnis, kuriame atpasakojama Vieniybės praeitis. Ten pat sakoma, kad laikraštis vėl grįžo į tas patėias rankas, kurios Vieniybę pavertė dienraščiu. Dėl to mes galime tik džiaugtis. Bet tuo pačiu kartu turėtume ir tikėtis greičiau sulaukti tos dienos, kada Vieniybė vėl bus dienraštis.

Kadangi tame pačiame straipsnyje klausiami skaitytojų nuomonės, tai aš sakyčiau, kad mūsų apylinkėje reikėtų surengti koks nors parengimas Vieniybės naudai. Tai reikėtų padaryti ir kituose miestuose. Gal tokiu būdu Vieniybė galėtų greičiau pradėti eiti kasdien. Be to, Vieniybės skaitytojai, ypač tie, kuriems rūpi, kad laikraštis eitų kasdien, turėtų sumesti po kokią porą dolerių. Šiais laikais labai sunku be savo dienraščio.

Su gili apagarba,
 Jonas Verbickas,
 Brookline, Mass.

Gerbiamasis,

Sveikinu Jus, grįžusį į Vieniybę. Žinau, kokį sunkų ir atsakomą darbą prieš lietuvišką visuomenę vėl pasiėmė. Bet nenusimink. Ištersi. Dar esi jaunas ir pilnas jėgų.

Visi buvusieji Vieniybės redaktoriai man buvo geri. Ypač man patikdavo Pijus Bukšnaitis. Dabar... dar atresne plunksna įsibėdė į "DABAR". Gerai. Bet mūsų gyvenime yra ir daug kas negero. Negerai, kad Lietuva neteko nepriklausomybės. Negerai, kad Vieniybė iš dienraščio pavirto į savaitraštį. Su manimi, asmeniškai, taip pat ne viskas gerai. Lapkričio 4 d. rytą, važiuojant į darbą, mane pasigavo sunki vežimis ir mano Plymouthą sudaužė į špulius. Aplamdė, mane patį. Gerai, kad dar likau gyvas. Tokiu būdu dabar sėdžiu namie, turiu laiko Jums rašyti...

Taigi, kaip matote, negerai. Tik viena gerai, kad grįžai į Vieniybę. Ne tik aš, bet ir daugelis vieniybėčių tuo labai džiaugiasi. Ir aš dar kartą sveikinu iš širdies. Kai pasveikinu, tai pasveikinsiu Jus ir iš kišenais. Tai Jūsų paties žodžiai...

Su pagarba,
 J. Šiaučūnas,
 Brooklyn, N. Y.

Mielas Juozai,

Ne tiek nustebeu, kiek nu-džiugau Tamstos grįžimu prie Vieniybės. Andai, rodos, tris kartus savaitę einančią, bet merdėjančią Vieniybę Tamsta ne tik atgaivina, o dar dienraščiu pakeitė. Kai Vieniybė pradėjo eiti dienraščiu, visi — draugai, priešai ir, aplamai, lietuvių visuomenė — stebėjosi, kaip Tysliavai drįsta tokiais sunkiais laikais tokį platų ir rizikingą žingsnį daryti? Visiems buvo šturprizas. Bet Vieniybė ejo dienraščiu ir, kaip dienraštis, Vieniybė buvo visų mėgiama ir laukiama. Taip dienraštis Vieniybė lietuvių kalbos sklandumui, žinomis, įdomiais raštais, vedamaisiais — ypač skiltimi DABAR ne tik gaivino, bet pasidarė vadovaujančiu lietuvių nuomonės ir idėjų reikėju. Daug kas pastebė, kad Tysliavai iš Vieniybės nereikėjo paštraukti, nes, girdi, Vieniybė ir dabar būtų dienraščiu tebejusi... dienraštis reikalingas.

Galvojau, kad grįžęs gal radau Vieniybę dar menkesniamė stovyje, nei pirmą kartą ją pradėjęs redaguoti — pirmiau ji ejo bent tris kartus savaitėje, o dabar tik kartą. Tačiau andai lietuviams dienraštis ne-

buvo taip reikalingas kaip dabar, kada Lietuva neteko savo nepriklausomybės, kada jos politinė, ekonominė ir dvasinė laisvė atimta, vėliava suniškinta, nesimetriškas kryžius (piautuvo ir kūjo tūkstančiai) primesta ir kada tūkstančiai kilniausių Lietuvos sūnų ir dukterų kalėjimuose, ištremtiuose, pabėgėlių varguose ir daug nužudyty. Taip, dabar kada griežta cenzūra veikia, kada propagandos melais lietuviškai bolševikiškas kacas pas užsimoję lietuvius išnaikinti Vieniybės dienraščiu reikalingesnė, nei kuomet. Tysliava, daryk žingsnį, o visuomenė padės!

Jei Tamstai malonu prie Vieniybės grįžti, tai man dar maloniau Tamstą nuoširdžiai sveikinti grįžusį. Spaudžiu dešinę kaip visuomet.

Kun. Jonas V. Liūtas,
 Chicago, Ill.

KĄ SAKO LIETUVOS MOTINA

Rodos 1936 ar 1937 m. viename didžiame suvažiavime Kaune, kur dalyvavo tūkstantinė Lietuvos gyventojų minia, kalbėjo viena moteriškė — a. a. Povilo Lukšio motina. Povilas Lukšys buvo pirmutinis Lietuvos kareivis, žuvgęs 1919 m. vasario 8 d. kovose su bolševikais.

To pirmojo Lietuvos savanorio, paukojusio gyvybę už tėvynės laisvę, motina pasakė: "Laimingesnė jaučiosis matydama Lietuvą laisvą, negu kad turėčiau gyvą savo sūnų, o matyčiau Lietuvą vergijoj!" Lukšienė — tikra lietuviškoji motina. O tokių motinų, netekusių savo mylimiausių sūnelių kovose už tėvynės nepriklausomybę, yra labai daug. Rodos didžiavosi savo sūneliais, padėjusiais didžiausią žmogaus turta — gyvybę ant tėvynės aukuro.

Deja, kaip dabar jaučiasi tos visos motinos, kai jų sūnų krauju atpirktoji Lietuvos laisvė paminta po svetimų užgrobių kojomis?! Koks liūdesis kankina jų, o kartu ir visos tautos motinų ir tėvų širdis, kai tie bolševikai ne tik patremė visos tautos teises, bet dar priverčia tuos pavergtuosius reikšti džiaugsmo ir garbinti savo pavergėjus! Skaudu ir graudu!

J. Baltušis.

LAKIOJANTYS AUTOMOBILIAI

Technikai sako, kad netrukus mes galėsime ne tik važinėti, bet ir skraidyti savo automobiliuose. Netoli tie laikai, kai, pasirodžius ties skersgatviu raudonam žiburiui, mes su savo automobiliais pasikelsime į orą ir nutūpsime už skersgatvio.

Naujoji mašina turėsianti vadintis "autoplanas", kuris išsirutulios iš dabartinio autogyro. Nors, tiesa, ispano išrastas autogyro dar neturi geros pasisekimo aviacijoje, bet jo principas, be abejojimo, yra labai svarbus ir praktiškas. Jau dabartinis autogyro gali pasikelti tiesiai į viršų, be jokio įsibėgimo, o taip pat nusileisti stačiai žemyn ir sustoti vietoje. Tuo principu būsiąs padarytas ir autoplanas. Jis lyg autogyro, pasikels į viršų be įsibėgimo, ir galės skristi horizontaliai, ar nusileisti norimoje vietoje, pakelti variklį į viršų, įjungti motoro jėgą ir ratus ir važiuoti žeme, ar net plaukti ant vandens.

P. B.—tis.

**SIŪLOMI ISLEISTI
NAUJI VEIKALAI**

Buvęs Lietuvos Igaliotas Ministras Prancūzijoje, žinomas istorikas p. Klimas, per ilgus metus, atliekamu nuo tiesioginių pareigų metu, tyrė ir rankiojo medžiagą surištą su Lietuvos istorija Paryžiaus nacionalinėje ir kitose bibliotekose bei archyvuose. P. Klimas užsibrėžė parašyti 10 tomy Lietuvos istoriją. Šiam darbui kruopščiai, nesigarsindamas ruošėsi. Dabartiniu metu vienas Lietuvos istorijos tomas jau parengtas spaudai, antras baigiamas.

Sitokį mokslo veikalą anksčiau Vytauto Didžiojo Universitetas ar Švietimo Ministerija būtų noriai išleisusi. Dabartiniu metu nėra vilties. Amerikos lietuvių išeivija ir knygų leidimu suinteresuotos draugijos prašomos per spaudą ar tiesioginiai pranešti Pasiuntinybei Washingtono savo pasiūlymus ar nuomonę dėl minimo veikalų leidimo.

Jurkūnas-Šeinius buv. "Lietuvos Aido" redaktorius, vėliausiu metu dirbęs Raudonajame Kryžiuje, Vilniuje, išbėgęs iš Lietuvos parašė Stockholm me knygą apie Sovietus ir savo įspūdžius Lietuvoje pavadinant: "Raudonasis Potvinis Toliaus Kyla". Daroma žygių, kad ši aktuali knyga galimai greičiau išvystų pasauli.

JONO VALENCIO PRA-MOGOS

Broolyniečiai ruošiasi šį šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 16 ir 17 d., pasigrožėti vaidinimais, Shubert salėje. Šie dramos-komedijos vaidinimų vakarai ruošiami Jono Valencio sceniškos veiklos 25 metų sukakčiai paminėti. Vaidiniuose dalyvaus būrys vietinių menininkų. Aidballai ir Sietyno choras iš Newarko.

Šeštadienio vakarą bus vaidinta veikalas "Aušros Sūnūs". Jame vaidins Aldona Šertvietytė — Willis, Ursulė Bagdonienė, Štella Lengerdaitė, Jonas Valentis, Juozas Kačergius, Kazys Kraučūnas, Nikodemus Pakalniškis, Pranas Pakalniškis, ir Aidbalsiai.

Sekmadienio popietį vaidins "Kuprotą Oželį", kurio vaidinime dalyvauja svečiai iš Newarko Sietyno choras. Tą popietį taip pat bus vaidinta "Rudens Smuikai". Čia dalyvauja Šertvietytė, Valentis ir Sietyno choras. O 1-mą veikalą "Tamsybės Galybė" vaidins Domicelė Veličkienė, Bagdonienė, Šertvietytė, Juodeškaitė, Adelė Pakalniškienė, Valentis, N. Pakalniškis ir K. Balčiūnas. Programa prasidės lygiai 4 val. popietį.

Sekmadienio vakare bus pakartota drama "Aušros Sūnūs" kurią vaidins tie patys aktoriai, kaip ir šeštadienio vakarą.

**Baudžiami už neteisingą
nedarbo apdraudos
gavimą**

Corona, L. I. gyventojas Patrick R. Biangassa nubaus-tas trisdešimčia dienų kalėjimo užtai, kad, pasivadinęs dviem pavardėmis, gavo pinigais iš bedarbių kasos (unemployment insurance). Biangasso buvo dirbęs dviejose įstaigose, vienoje pasivadinęs tikra savo pavarde, o kitoje — pavarde Romtro. Neteikęs darbo, jis užsirašė bedarbių Queens ir Bronx biuruse, iš kur gavo apdraudos \$285.

New York, Bronx ir Kings apskričių magistrato teismuose dabar sprendžiamos 63 bylos, iškeltos asmenims, kurie gauna apdraudą turėdami darbus. Jų 21 bus teisiami Brooklyne gruodžio 3 d., 17 — Bronxe gruodžio 4 d. ir 18 Manhattan gruodžio 5 d. Vi-si yra prisipažinę kaltais.

VIEŠNIA IŠ LIETUVOS

Jadvyga Tubelienė

Vos tik atvykusi iš Europos, Dabar Tubelienė ruošiasi kalbų maršrūtui po kolonijas. Kaip teko girdėti, viešniū iš Lietuvos yra kviečiama kalbėti net į tolimas kolonijas. Iš tų pranešimų, kuriuos ji yra padariusi brooklyniečiams, galima spręsti kaip reaguos kitų kolonijų lietuviai. Tubelienė yra gera kalbėtoja ir, svarbiausia, turinti daug ko pasakyti. Kitų kolonijų lietuviams bus labai įdomu pasiklausyti jos kalbų, liečiančių vėliausius politinius Lietuvos įvykius.

Pagerbti elizabethiečiai ve-dybinio gyvenimo su-kakties proga

Lapkričio 10 d. Lietuvių Laisvės Salėje, Elizabethport, buvo puiki siurprizo puota Agotai ir Jonui Narušiams, tos salės savininkams. Puota suruošta Narušų 25 m. vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Puotoje žmonių dalyvavo per pustrčio šimto. Meno programai vadovavo komp. J. Zilevičius su daininkų grupe. P-lė Aldona Litvinaitė padeklamavo specialiai Narušiams parašytas jos mamytės eilutes.

Vakaro kalbų programai vadovavo Mykolas Salyklis. Kalbėjo K r a l i k a u s k a s iš Newarko, Antanas Mikalauskas iš Brooklyno, Rumškis iš New Haven, Conn., advokatai Jonas Petrika ir Francis Šabūnas iš Elizabeth, N. J., kun. Kemežys, Jersey City parapijos klebonas, Antanas Daukantas iš Brooklyno, Jonas Liudvinaitis, Linden, N. J., miesto knygų vedėjas, Albinas Trečiokas iš Newarko, Narušų sūnus Juozas ir dukterė Amilija bei šių žodžių rašytojaš.

Vestuviniams jubilijantams piršliu buvo Ignas Budreckis iš Elizabethport, N. J., kuris visus pavaišino gėrimais, o svočia Ona Akelaitienė iš New Yorko vestuvių bankietę papuošė puikiu tortu.

Vyriausiomis rengėjomis buvo ponios Goštautienė ir Mikutėnienė. Šeiminkės paruošė puikią vakarienę.

Jonas Valaitis.

NAUJOJE VIETOJE

Brooklyno lietuviams gerai žinoma anglių ir aliejaus aptarnavimo įstaiga, kuriai vadovauja J. J. Sinkus ir J. Klascius, išsikėlė į naują vietą. Pirmiau buvo 485 Grand St. dabar — 496 Grand St. Tai Juozo Vastūno namas, kuriam ir jis naujai įsirengė savo namų pardavinėjimo biznį.

MIRĖ

— Lapkričio 7 d. Pilgrims ligoninėj mirė Adomas Bar-kauskas, 39 m. amžiaus, o lapkričio 9 d. mirė Andrius Raso, 47 m. amžiaus.

Pereitą savaitę Brooklyne mirė 485 žmonės, — 33 daugiau, negu užpereitą savaitę. Rauplėmis susirgo 45, tymais 15, sunkiuoju kosuliu (kokliušu) 23, iš kurių vienas mirė.

Mirė mieste plaucių uždegimu 12, influenza 1. Automobiliui užmušė 9. Nuo šių metų pradžios Brooklyne žuvo nuo automobilių 224 žmonės.

— Lapkričio 11 d. mirė Julijona Zulienė, 48 metų amžiaus, gyvenusi 74-15 — 13 Ave., Brooklyne. Velionė paliko vyrą Joną, sūnų Praną, brolių Petrą Pross ir seserį Matildą Petronienę. Palaidota ketvirtadienį, lapkričio 14 d. Kalvarijos kapinėse.

— Komitetas Amerikai Ginti Remiant Alijantus išleido

anglišką knygutę "Amerikos Karas (Battle of America)", kurioje nurodoma kaip išsaugoti šią šalį nuo karo pavojaus. Knygutę galima gauti visuose Committee to Defend America by Aiding the Allies skyriuose, kurių mieste yra 717.

**LIETUVIŲ RADIOJOG-
RAMOS BOSTONE**

Šeštadienį lapkričio 16 d., radijo programa iš stoties WORL, 920 kilocycles, 8:30 iki 9.00 val. ryte bus sekanti: 1) Kalbės Dr. J. Landžius-Seymour iš S. Bostono; 2) muzika ir dainos ir 3) žinios.

Sekmadienį lapkričio 17 d. radijo programa iš tos pat stoties 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti: 1) Juozo Strazdo orkestras iš Jamaica Plains ir 2) dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK VALANDOS 8—10 ryte 1—2 popiet 6—8 vakare Šventadieniais susitarus Tel. Evergreen 8-9229

DR. A. PETRIKA VALANDOS 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. Evergreen 7-6868

**LASKAS INC.
GELIŲ KRAUTUVĖ**

270 Broadway, Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 7-8859

227 Fulton St., New York City WOrth 2-7708

"Mūsų gelės visados žydingios". Gelės pristatomos kiekvieno įvykio proga. Turime ir telegrafo patarnavimą.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierių reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J. Kampus Adams St. TELEFONAS: MARKET 2-4867

TARZANAS IR TARZELĖ

WATCHING FROM A CABIN WINDOW, MARIKA WAS THRILLED BY THE EX-PLOITS OF THE NEAR-NAKED GIANT.

AS HE SCURRIED INTO THE RIGGING, SHE HEARD HIS FOES ANGRILY SHOUTING HIS NAME.

TARZAN! SO THIS WAS HE!...WITH THROBBING HEART MARIKA STEPPED OUT ON DECK. ABOVE HER—

---TARZAN WAS BUSY WITH HIS ROPE WHILE A SAILOR, CLINGING TO A BRACE, RAISED A BE-LAYING-PIN TO STRIKE HIM DOWN!

18. — Iš laivo kabinos lango Marika tēmijo Tarzano vikramą ir sumanumą. Iš pradžių ji nežinojo, kas toks ir ko lipa į laivo stiebą. Ji tik stebėjosi šio pūnuoigio vyro drąsa ir sugamumu lipi virvėmis ir aukštį.

Netrukus Marika išgirdo apatčioje šaukiančius vyrus: "Tarzanas!" Tuomet Marika pradėjo atydziau sekti, kas darosi ant laivo dēnio ir dėl ko kyla šis visas sąjūdis. Pagaliau Marika pradėjo viską suprasti.

"Ak, tai Tarzanas! Tai jis čia!" — nejučiomis susuko Marika, jausdama, kaip jos širdis pradėjo smarkiai plakti. Nieko nelaukdama, Marika išbėgo iš savo kabinos į dēnį, kad geriau pamatytų jos svajotąjį Tarzaną.

Stiebo viršūnėje Tarzanas pasiplovė kita virve ir iš jos darė kilpą. Jis nematė, kad nedorasis jūreivis, su geležiniu šerdešniku rankoje, užlipo į virvę ir selina prie jo iš užpakalio, pasirodęs smūgiui.

**SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
JUOZAS GINKUS, SAV.**

Naujai atremontuota ir gražiai išpuošta tikrai jauki visų lietuvių užėiga.

Niekur nerasite tokių gardžių ir gražių pagamintų saldainių, kaip pas mus.

Veltui ieškomumėte kitos tokios vietos — niekur negausite tokių gardžių ledų...

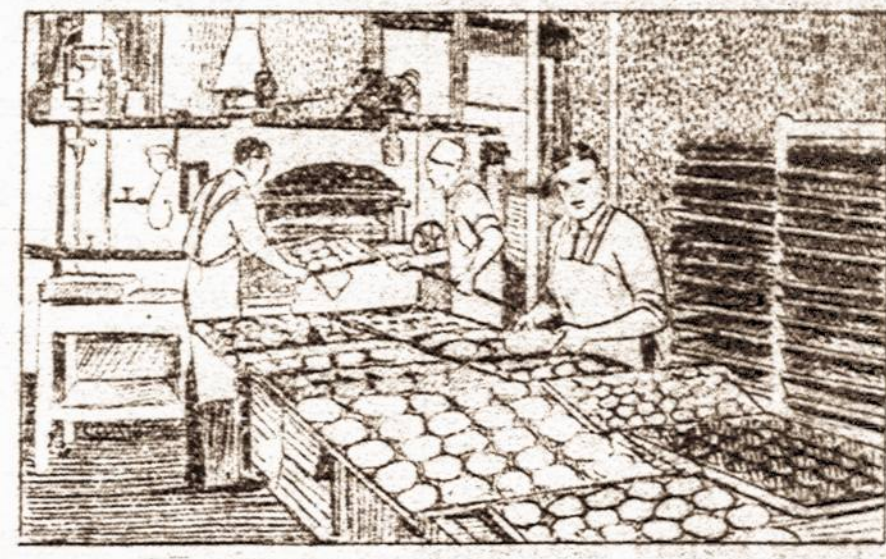
Sveiku ir šeimynišku būdu gaminami užkandžiai, patiekiami įvairūs saldūs, nesvaiginantys gėrimai.

Bet jeigu norite gauti alaus, tai ir šios rūšies patarnavimas jums suteikiamas, kaip namie.

Tel.: Evergreen 4-7142

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
465 Grand St., Brooklyn, N. Y.

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

Phone Market 3-5795 State Lic. W 65
FULL VALUE PRODUCTS DISTRIBUTORS CO.
39-43 KOMORN ST., NEWARK, N. J. STASYS BUTKUS, Savininkas

GEO. EHRET'S EXTRA — IŠ KRANO ALUS
Daromas vien tik Ehret šeimos nuo 1866 m.

Alus, — Vynas, — Degtinė
Nespręskite Alų iš Vardo — Tiktai iš Skonio

Bandykite EHRET'S EXTRA Alų

ST. BUTKUS, vienintelis New Jersey valstybėje lietuvis, turintis valdišką leidimą urmu (Wholesale) pardavinėti alu, degtine ir vyną. Todėl visi užsakykite sau reikalingų gėrimų per S. A. BUTKAUS kompaniją.

Edgar Rice Burroughs' vertė PIJUS BUKŠNAITIS

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

VIENYBĖ

VIENYBĖS BANKIETAS

Redaktoiaus Tysliavos grįžimo proga, Vienybės laikraščio draugų būrys rengia didelę vakarienę, kuri įvyks šių metų gruodžio 1 d. 7 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vakarienėje, be gerai paruoštų valgių ir gėrimų, bus ir programa. Bus kalbų, dainų ir muzikos. Ta proga, redaktorius Tysliava pasakys atatinčią kalbą. Po vakarienės ir programos, bus šokama ir linksminama iki vidurnakčio.

Visiems Vienybės skaitytojams, visiems redaktoriaus Tysliavos draugams New York'e ir apylinkėse, turėtų būti svarbu dalyvauti šioje vakarienėje. Juozas Tysliava grįžo į Vienybę tam tikslui, kad laikraštis galėtų geriau tarnauti visuomenei. Visi Vienybės skaitytojai džiaugiasi jo grįžimu. Todėl reikia celebruoti. Reikalinga moralinė talka redaktoriui.

Bilietų galima gauti Vienybės Administracijoje. Bilieto kaina: 1 doleris. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Rengimo Komisija.

PO MIESTĄ PASIDARIUS

Šiomis dienomis minėjo gimtadienius: Elena Kanapolis, 408 So 2nd Str., Marijona Spilgis, 482 Warwick St., Brooklyn, ir Lillian Bistras, 176 Steomboat Rd., Great Neck, L. I.

Lapkričio 9 d. Albina Majoraitė, 54-12 — 69 Pl. Maspeth, iškėtojo už Frank Bruko iš Brooklyn'o ir Ameliją Vincevičiūtę, 195 No. 5th Str. — už Charles Klivicko iš Northport, L. I. Tą pat dieną buvo suruošta puiki siurprizo puota Feliksui Lapinskui su žmona, 202 Elery St., jų vedimio gyvenimo 34 m. sukakties proga.

Šv. Barnabo ligoninėje Newark'e jau antra savaitę serga newarkietis Kuciński.

Juozas J. Bačiūnas

Brooklyne lankosi Juozas Bačiūnas su žmona, atvykę iš Sodus, Mich. Svečiai pabūs čia apie savaitę laiko.

Pereitą savaitę gimtadienį minėjo Dolores Kaminskas, 32-27 Greenpoint Ave., Brooklyn, p. Triana, gyvenas 66 Ten Eyck St., Brooklyn'e ir Ona Jakaitis, 126 Lynch St., Brooklyn'e.

Lapkričio 2 d. įvyko Pranuko Mašensko, jaunojo, krikštynos.

Muzikos profesorius Vytautas Bacevičius Amerikos lietuviams pažadėjo palikti savo muzikos kūrinių, Bacevičius buvo Kauno Muzikos Koncertatorių pianos skyriaus vedėjas. Dabar koncertuos Jungtinėje Valstybėje.

Newjerseietis Dr. Kačkiaučius paruošė knygą "Self Instructor", kuri gruodžio mėnesį bus atspausdinta. Knygos tikslas mokytį lietuviškai kalbančius anglų kalbos, angliai kalbančius — lietuvių kalbos.

Už trijų savaitių Pater-son, N. J. lietuvių bažnyčioje bus įrengti nauji elektriniai vargonai.

Elizabeth, N. J. sudary-

tas Lietuvai Gelbėti Komite-tas. Jo sąstatas toks: pirm. Džiovelis, vice-pirm. Radžius, išd. kun. J. Simonaitis, išdo globėjais — Ignas Budreckis ir J. Budrys, fin. rašt. Anišlo-nis, užrašų rašt. Petručionis.

Maspetho jaunas gydytojas Dr. Petrauskas vėl atsida-rė naują savo kabinetą, 57-22 — 69 Pl. Maspeth.

Seštadienį j Speculator, N. Y. išvyksta Dr. Valukas, Dr. Petrika, Sinkus, Vilniškis, galbūt ir Dr. Misičičius me-džiot Addirondaek kalnuose. Grįš už savaitės laiko.

Lietuvos žmonių gyvenimo būklės reikalais Maspetho klebonas kun. Jonas Balkūnas buvo išvykęs į Chicago, Wa-shington ir Philadelphia. Ten dvasinius vadus supažindino su dabartine Lietuvos būkle ir katalikų gyvenimu.

Jonas Valašius

MIRĖ

Lapkričio 2 d. mirė Kas-tantas Spranaitis, 113 Montgo-mery St., Paterson, N. J. Pa-laidotas lapkričio 5 d. Kaly-rijos kapinėse.

Lapkričio 6 d. namie mirė Magdalena Palupienė, 50 m. amžiaus, gyvenusi 112 De-bevois St., Bronx, N. Y. Ve-lionė palaidota lapkričio 9 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios j šv. Trejybės kapines. Paliko dukrelę Veroniką. Lai-dotuves aptarnavo grab. Aro-miskis.

Lapkr. 6 d. Kings County ligoninėje mirė Justa Nastule-vičienė, 54 m. amžiaus, gyve-nusi 256 Metropolitan Ave., Brooklyn'e. Velionė palaidota lapkričio 9 d. iš Angelių Kara-linės parapijos bažnyčios j šv. Jono kapines. Laidotuves pri-ruošė grab. Juozas Garšva.

Rugpjūčio 11 d. Manila, Filipinų salose miręs seržentas William Litvin, 49 m. amžiaus, apie ką savo laiku pranešėme, lapkričio 5 d. parvežtas ir lap-kričio 7 d. palaidotas National kapinėse, Pine Lawn, Long Island. Velionis William Lit-vin yra plačiai žinomas ponios Danelievės, Huntington, L. I. brolis. Ir šias laidotuves aptar-navo Juozo Garšvos laidotu-vių biuras.

MIRĖ ANDRIUS KUNDROTA, VIENAS IŠ PIRMŲJŲ VIENYBĖS SKAITYTOJŲ

Praėjusio sekmadienio ryta, lapkričio 10 d. iš gyvųjų tarpo pasitraukė dar vienas senas Brooklyn'o lietuvių veteranas, vienas iš pirmųjų Vienybės skaitytojų, Andrius Kundrota. Velionis gyveno 99 Lynch St., Brooklyn, N. Y. Mirė, sulaukęs 75 metų amžiaus. Paliko žmoną Magdeloną ir tris sū-nus: Petrą, vaistininką, Alber-tą, detektyvą Baltimorėje ir Andrių, Jungtinių Valstybių laivyno inžinierių.

Andrius Kundrota gimęs 1865 m., birželio 20 d. Lietu-voje, Skersabalio kaime, Pri-enu valsčiuje. Į Ameriką atvy-ko, būdamas 18 metų amžiaus. Čia jis buvo įvairiuose užsiė-mimuose. Jis buvo žvėrių me-džiotojas, ir angliakasy, ir biznierių, ir New Yorko po-žeminių traukinių kundukto-rius, ir lietuviškų draugijų or-ganizatorius ir šiaip jau nenu-ilstąs lietuvių visuomenės vei-kėjas. Andrius Kundrotos, kaip ir daugelio Amerikos pio-nierių gyvenimas, — kupinas įvairių nuotykių. Būdamas jaunas, Andrius Kundrota nu-vyko į Nebraską, kur tais lai-kais jis pats savo akimis ne-m kartą yra matęs baltųjų kovas su indėnais. Jo paties pasako-jimu, anais laikais baltieji me-džiotojai, norėdami medžioti indėnų gyvenamos teritorijo-se, turėdavo indėnų vadui mo-kėti tam tikrą mokesį. Tokių mokesčių ir Kundrotui teko mo-kėti.

Vienybės skaitytojams, be abejonės, įdomus ir tas fak-tas, kad, pav., Andrius Kun-drota buvo vienas iš pirmųjų šio laikraščio skaitytojų. Jis ne kartą yra atsinešęs į Vie-nybės redakciją patį pirmąjį Vienybės Lietuvinių numerį, išleistą 1886 m. vasario 10 d. Tas Vienybės numeris jau bu-vo beveik subirėjęs, betgi A. Kundrota tuo labai didžiuda-voši.

Andrius Kundrota buvo karštas Lietuvos ir lietuvių pa-triotas. Apsigyvenęs Brooklyn'e, Andrius Kundrota suorga-nizavo dabartinį lietuvių Pi-brolis, ir šias laidotuves aptar-navo Juozo Garšvos laidotu-vių biuras.

Be to, tūkstantiams lietuvių jis yra padėjęs gauti pilietybės dokumentus. Iki pat paskutinės savo gyvenimo dienos Andrius Kundrota buvo aktyvus lietuviškojo gyveni-mo dalyvis. Dar praėjusį šeštadienį, lyg nujausdamas mir-tį, Andrius aplankė visus savo draugus Brooklyn'e. Jis aplan-kė ir savo sūnų Petrą, turintį vaistinę Bedford Ave. Šešta-dienio vakare Andrius dar kal-bėjo apie gyvenimą, o sekma-dienio rytą jo jau nebuvo gy-vųjų tarpe. Mirtis išrovė dar vieną seną lietuvišką ažuolą. Veterano širdis liovėsi plakus, pasirodžius pirmiesiems aušros ženklams.

Velionis kūnas palydėtas lapkričio 14 d. j šv. Jono ka-pus. Laidotuvėse, kurioms va-dovavo direktorius Juozas Garšva, dalyvavo didelis skai-čius žmonių.

Išsėkis ramiai, senasis vete-rane.

VESTUVĖS

Pereitą seštadienį, lapkričio 9 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje iškėtojo p-lė Al-berta Mayeriūtė už Pranciš-kaus Bruco. Po šliubo įvyko didelis pokylis Alex Navitsko salėje, Clinton Ave., Maspeth. Dalyvavo daug giminių, drau-gų ir svečių. Pokylis buvo la-bai sėkmingas.

Linkime jaunavedžiams lai-mingo ir gražaus gyvenimo. Ten buvus V. V.

Žinomas biznierių p. Skir-montas vedė poniją Kurlitis. Vestuvių pokylis įvyko lapkri-čio 9 d. p. Skirmonto biznio įstaigoje, Maspeth. O. Skir-montats užlaiko gražų restau-raną ir barą.

Linkime laimingo gyvenimo pp. Skirmontams. V. V.

SUSILAUKĖ SŪNAUS

Spalių 20 d. ponai Petkai iš Maspeth'o susilaukė sūnaus. Ponia Petkauskienė ir sūnus gerai jautėsi. Sveikiname tē-lėčius Klubą, j kurį jis pačią pirmą dieną yra įrašęs apie 170 narių. Be to, tūkstantiams lietuvių.

SIULOMAS DARBAS

Bar and Grill istaigoje reikalingas darbininkas žinanis brauzi prie baro ir kiel virtuvėje. Sekmadienį laisvi. Su-sitar — Cleveland Cafe, 234 Cleveland St., Brooklyn, N. Y. prie Cleveland L. Sta. Jamaica Line. Tel. AP 7-9718.

ISNUOMOJAMA

Turiu gražius kambarius, kuriuos no-riu išnuomoti rimtai merginai arba vedusiai porai. Dėl platesnių informacijų rašykite:

MRS. E. DANIELS
1354 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N. Y.
(190-2)

AR JAUČIATES NUVARGĖ BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVA—ISPUTE VIDURIAIP. Kada tik užsikimša jūsų žarnos, išpuata vi-duriai, švokinėja krūtinė, sunkina akis, užkier-dijimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonis liusuojamas kremtoma žarna ir viduriai, bet tikrai išnuosija vidurius. Imkit einaus gult. Ryte jauite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jauit ir senų milijonai nesudėjai ne-brangiai FEEN-A-MINT. Jis tinka ir juos se-mai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.

TEL: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET

Tel.: EVergreen 8-7179

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas

307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlios ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstantai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatinėlių skaudėjimų, šėrinų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip rau-menų skaudėjimų vien ištrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinas lini-mentas ūmai suteikia laukiamą pa-lengvinimą. Virš 17 milijonų bon-kučių jau išparduota. Todėl neat-idedami nusipirkitė ir šis bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 152

PARDUODAMAS BIZNIS

Baras ir Valgykla su sale bankietams, arti bravoro, par-duodama už \$2,400. 409 Kent Ave., kampas Broadway, Brooklyne.

Tel. Evergreen 4-8998.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietu-visko stiliaus valgius. Galima gau-ti Amerikos ir importuotot degti-nės, vyno ir alaus.

Lietuviškas kumpis, rūky-ti kilbasai ir kopūstai gali-ma gauti kasdieną

Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS - - Jauties niekam tikęs—beįgis? Neturi apetito, biaurūs pūstės skausmai? Rūškūs vi-duriai? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėji-mo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk Sveiku
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
223 BEDFORD AVE.
KAMPAS: NORTH 4723 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandas. Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation

LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBEJAI

ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas

409 ir 436 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8451

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPYČIA LAIDOTUVĖMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41—72nd Street,

Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC

TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

(ŠALINSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue,

Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)

TEL. STAGG 2-4409

402 METROPOLITAN AVE.,

BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783

Night, HAVEMEYER 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Manhattan Liquor Store

Pradėjo Degtinės Karą

Ne ginklais tik pastangomis parduoti savo pirkėjams mėgiamiausius gėralus už gali-mai pigiausias kainas. Kainos visoms žinomoms rūšims dabar pigiausios už visas nuo pat Prohibicijos panaikinimo.

Štai keletas iš daugelio rūšių:

Golden Wedding
Three Feathers
Schenley, Red Label
Schenley, Black Label
Wilson
Calvert Reserve
Calvert Special
Canadian Club

Old Overholt
Mt. Vernon
Gibson
Old Mr. Boston Pinch
Carstairs
Seagrams
Seagrams- V. O.
Green River

Mūsų pirkėjai žino, kad mes esame patikimiausia gėralų krautuvė biznyje. To-dėl mes ir darome didžiausią apyvartą Brooklyn'e. Ateikite ir įsitikinkite. Mes turime degtinės tiek pigios, kad parduodame SUNNY FARM BRAND WHISKEY už \$1.39 pilną kvortą

Manhattan Liquor Store

264 Grand Street, kampas Roebing, Brooklyn, N. Y.

Kainos gali būti pakeistos be pareiškimo.

Mes pasiilikame teise susiaurinti garantijas.

LICENSE L 886

